



מכון התקנים הישראלי

The Standards Institution of Israel

תקן ישראלי - ת"י 0

מאי 1997

תקן התקנים

The standard of standards

כתבה את חתקן הגבי צפורה לויין לפי הנחיותיה של ועדה זו:
מיכאלה אורן, צפורה לוי, דוד דוד, לינה בוכור, אלה גוטמן, מריאן לסקובסקי

עדכנו וערכו: צפורה לוי וחסייה גדיאל

תוכן העניינים

1 הקדמה

עקרונות כלליים

2 1. מטרת תקן ישראלי

2 2. סגנון

2 3. אחידות

2 4. התאמה בין תקנים

3 5. הגדרות

3 5.1. תקן ישראלי מקורי

3 5.2. תקן חוץ

3 5.3. תקן בין-לאומי

3 5.4. תקן אזורי

3 5.5. תקן לאומי

3 5.6. תקן "מאומץ"

3 5.7. תקן בסיסי

3 5.8. ועדת תקינה

3 5.9. תרגום

3 6. מיון מסמכי התקינה

4 7. רכיבי מידע ורכיבים נורמטיביים

מבנה התקן ופרטי הרכיבים

6 רכיבים מקדימים

6 1. עמוד השער הפנימי

10 2. גב עמוד השער הפנימי

10.....	3.	תוכן העניינים
10.....	4.	הקדמה (או : הקדמה לתקן הישראלי) (Foreword)
12.....	5.	מבוא (Introduction)
13.....		רכיבים נורמטיביים (רכיבי גוף התקן)

פרק א - עניינים כלליים

13.....	1.1	חלות התקן או תחום התקן
13.....	1.2	אזכורים
17.....	1.3	הגדרות
19.....	1.4	רשימת סמלים וקיצורים
19.....	1.5	מיון וכינוי
20.....	1.6	סיווג

פרק ב - דרישות ובדיקות

20.....	2.1	אריזה וסימון
21.....	2.2	שיטות בדיקה
21.....	2.3	דרישות
22.....	2.4	דגימה סטטיסטית (התאמה לתקן)

רכיבים מוספים

23.....	1.	נספחים
23.....	2.	ביבליוגרפיה
23.....	3.	רשימת מונחים
24.....	4.	העמוד האחורי

עריכה

25.....	1.	חלוקה לפרקים ולסעיפים
25.....	2.	סיעוף

26.....	מספור פרקים, סעיפים ונספחים	.3
26.....	מספור עמודים	.4
26.....	טבלות	.5
28.....	ציורים	.6
29.....	הערות	.7
29.....	7.1 הערות שוליים	
29.....	7.2 הערות כלולות בטקסט	
29.....	7.3 הערות לטבלה	
29.....	דוגמות	.8
29.....	רשימות פריטים	.9
30.....	ביטויים מתמטיים	.10
31.....	הצגה של ערכים מספריים	.11
31.....	יחידות מידה	.12
31.....	ציון מידות, סטיות וסבולות	.13
32.....	קיצורים וראשי תיבות	.14
32.....	מרכאות כפולות	.15
32.....	סדר המילים במשפט	.16
33.....	סוגריים	.17
33.....	מקף	.18
33.....	כתיב	.19
33.....	כתיבת מספרים בתוך טקסט עברי (לרבות בטבלה)	.20

מסמכי התקינה

34.....	תקן ישראלי חדש	.1
34.....	רוויזיה	.2

34	2.1. רויזיה "מלאה"
34	2.2. רויזיה "חלקית"
34	2.3. "אושר מחדש"
34	3. גיליון תיקון
34	4. תיקון טעות
34	5. מהדורה משולבת
35	6. סדרת תקנים
35	7. הצעת תקן
35	8. תרגום התקן
36	9. הקשר בין תקן ישראלי לבין תקן חוץ
36	9.1. תקן ישראלי זהה לתקן חוץ
36	9.2. תקן ישראלי זהה לתקן חוץ, למעט שינויים ותוספות
37	9.3. תקן ישראלי מבוסס על תקן חוץ
37	10. תקן להגדרות מונחים
<u>דוגמות למתכונות שונות</u>	
39	1. תקן ישראלי זהה לתקן חוץ כלשונו
40	2. תקן ישראלי זהה לתקן חוץ כלשונו, הכולל נספח א - תרגום התקן לעברית
41	3. תקן ישראלי מתורגם זהה לתקן חוץ
42	4. תקן ישראלי זהה לתקן חוץ כלשונו, למעט שינויים ותוספות (כולל שינויים בחלות התקן או באזכורים)
44	5. תקן ישראלי זהה לתקן חוץ כלשונו, למעט שינויים ותוספות (בלי שינויים בחלות התקן או באזכורים)
46	6. תקן ישראלי מתורגם זהה לתקן חוץ, למעט שינויים ותוספות
47	7. דוגמות לנוסחים של רשימת המשתתפים בהכנת התקן
49	רשימת מונחים

הקדמה

תקן זה הוא מדריך לכתובת תקנים.

התקן הוכן באגף התקינה במכון התקנים הישראלי לשימושם של רכזי התקינה וועדות התקינה ולכל העוסקים בהכנת תקנים.

מטרת התקן היא לתת מתכונת דומה ככל האפשר לתקנים הנכתבים על ידי ועדות התקינה השונות. בתקן מרוכזים כללי כתיבת תקנים, המבוססים על כללים שנוסחו במסמכים המפורטים להלן. הכללים הותאמו לצרכים המיוחדים של העברית ושל הכתיבה מימין לשמאל. תקן זה מבוסס על מסמכים אלה:

ISO/IEC Directives part 3-1989 - Drafting and presentation of International Standards

CEN/CENELEC Internal Regulation, part 3 - Rules for the Drafting and Presentation of European Standards (PNE rules), 1991

BS 0 part 3 - 1991 - A standard for standards - Drafting and presentation requirements

עקרונות כלליים

1. מטרת תקן ישראלי

מטרתו של תקן ישראלי היא לקבוע הנחיות ברורות וחד-משמעיות כדי לאפשר סחר ותקשורת לאומיים ובין-לאומיים, להבטיח רמה נאותה של מוצרים ושל תהליכים ולשפר את איכותם, ולשמור על בריאות הציבור ובטיחותו ועל איכות הסביבה.

על כן יהיה תקן ישראלי בעל תכונות אלה:

- שלם ככל הנדרש בגבולים שפורטו בסעיף תחום התקן;
- עקיב, ברור ומדויק;
- מעודכן לפי החידושים האחרונים ("המילה האחרונה") בנושא שבו הוא דן;
- מספק מסגרת להתפתחות הטכנולוגיה בעתיד;
- מובן לאנשי מקצוע גם אם לא השתתפו בהכנתו.

2. סגנון

סגנון הכתיבה יהיה פשוט, מדויק ומובן לכל קורא.

המשפטים יחיו קצרים וברורים.

יש להימנע מחזרות ומאמירות יתרות.

כתיבה נכונה היא כתיבה שבה מונח אחד שנבחר לייצג מושג משמש בעקיבות לכל אורך הטקסט, גם אם יש בטקסט הרבה חזרות על מונח זה. אין "לגוון" את השימוש ולהשתמש במונח חלופי לאותה משמעות. שימוש במונחים חלופיים גורם לבלבול ולאי-ביטחון במשמעות המיוחסת לביטויים השונים.

3. אחידות

אחידות במבנה, בסגנון ובמינוח תהיה בכל תקן יחיד וגם בסדרת תקנים חדנים בנושא אחד.

מבנה התקנים בסדרת תקנים ומספור הסעיפים בהם יהיו אחידים ככל האפשר בכל תקני הסדרה.

הנחיות דומות ינוסחו במילים דומות.

הנחיות זהות ינוסחו במילים זהות.

מונח אחד ישמש לציון מושג אחד בכל תקן או בכל התקנים בסדרת תקנים. אם למושג נקבע בתקן מונח,

אין להחליפו במונח אחר נרדף לו.

רצוי מאוד לקבוע לכל מונח משמעות אחת בכל התקן ובכל התקנים, ככל האפשר.

4. התאמה בין תקנים

כדי להגיע להתאמה בקובץ התקנים הישראליים ייכתב כל תקן לפי ההנחיות הרלוונטיות של תקן זה ושל

התקנים הבסיסיים הקיימים, הנוגעות בעיקר לנושאים אלה:

- מונחים והגדרות;
- מידות, יחידות וסמליהן;
- קיצורים וראשי תיבות;
- אזכורים וביבליוגרפיה;
- סרטוטים טכניים;
- סמלים גרפיים.

- נוסף על כך יש לעקוב אחר הנחיות התקנים הבסיסיים הנוגעות לנושאים טכניים ייחודיים אלה:
- גבולים ואפיצויות;
 - מספרים עדיפים;
 - שיטות סטטיסטיות;
 - תנאי סביבה ובדיקותיהם;
 - בטיחות.

5. הגדרות

הגדרות אלה כוחן יפה בתקן זה:

- 5.1 **תקן ישראלי מקורי**
תקן שהוכן במכון התקנים הישראלי ואושר כתקן ישראלי, ושאינו קשר מוצהר לתקן חוץ.
- 5.2 **תקן חוץ**
תקן בין-לאומי או תקן אזורי או תקן לאומי.
- 5.3 **תקן בין-לאומי**
מסמך שאישר ארגון תקינה בין-לאומי (מתוך "כללי התקנים").
- 5.4 **תקן אזורי**
מסמך שאישר ארגון תקינה שהחברות בו מוגבלות לגופים הנמצאים באזור גאוגרפי מוגדר (מתוך "כללי התקנים").
- 5.5 **תקן לאומי**
תקן שפורסם על ידי אחד מגופי התקינה הלאומיים, החבר בארגון תקנים בין-לאומי.
- 5.6 **תקן "מאומץ"**
תקן ישראלי שאושר לפי סעיף 33 של "כללי התקנים".
- 5.7 **תקן בסיסי**
תקן הקובע כללים בתחום מסוים, המשותף לקבוצת תקנים.
- 5.8 **ועדת תקינה**
ועדה המטפלת בהכנת תקן באחד משלביו או באישורו, לדוגמה: ועדת מומחים, ועדה טכנית, ועדה מרכזית.
- 5.9 **תרגום**
תרגום זהה ככל האפשר למקור.

6. מיון מסמכי התקינה

ממיינים את מסמכי התקינה כמפורט להלן (וראו פירוט בפרק: מסמכי התקינה).

6.1 מיון לפי מין המסמך

6.1.1 תקן חדש;

- 6.1.2. רוויזיה ;
- 6.1.3. גיליון תיקון ;
- 6.1.4. תיקון טעות ;
- 6.1.5. מהדורה משולבת.
- 6.2. מיון לפי שלב הטיפול
 - 6.2.1. הצעה ;
 - 6.2.2. תקן, גיליון תיקון, תיקון טעות.
- 6.3. מיון לפי נושאים
 - 6.3.1. מוצרים ;
 - 6.3.1. מלאכות ;
 - 6.3.1. שיטות בדיקה ;
 - 6.3.2. תכן ;
 - 6.3.3. הגדרות מונחים ;
 - 6.3.4. שונות, כגון : תחזוקה, בטיחות, נגישות.
- 6.4. מיון לפי מקור
 - 6.4.1. תקן ישראלי מקורי ;
 - 6.4.2. תקן ישראלי זהה לתקן חוץ :
 - תקן ישראלי זהה לתקן חוץ כלשונו ;
 - תקן ישראלי זהה לתקן חוץ מתורגם ;
 - 6.4.3. תקן ישראלי זהה, למעט שינויים ותוספות, לתקן חוץ :
 - תקן ישראלי זהה, למעט שינויים ותוספות, לתקן חוץ כלשונו ;
 - תקן ישראלי זהה, למעט שינויים ותוספות, לתקן חוץ מתורגם ;
 - 6.4.4. תקן ישראלי מבוסס על תקן חוץ.
- 6.5. מיון לפי השתייכות לסדרה
 - 6.5.1. תקן שאינו חלק בסדרה ;
 - 6.5.2. תקן בסדרת חלקים.

7. רכיבי מידע ורכיבים נורמטיביים

רכיביו של תקן ישראלי מתחלקים לשתי קבוצות עיקריות :

7.1. רכיבי מידע

מפרטים מידע הנוגע לתקן. לפי מיקומם בתקן רכיבים אלה הם :

- רכיבים מקדימים, המזהים את התקן, מציגים את תוכנו ומסבירים את הרקע להכנתו, את התפתחותו ואת הקשר שלו לתקנים אחרים.
- רכיבים מוספים, המספקים מידע נוסף כדי לסייע למשתמש בתקן.

7.2 רכיבים נורמטיביים

מפרטים את ההנחיות העיקריות שבתקן. ההנחיות מנוסחות בצורת דרישות, הוראות או אפשרויות, לפי העניין.

הסידור הכללי של התקן מתואר בטבלה 1.

טבלה 1 - סידור הרכיבים בתקן

מספר העמוד בתקן זה	הרכיב ^(א)	הטיפוס
6	פרטי עמוד השער הפנימי	רכיבי מידע מקדימים
10	פרטי גב עמוד השער הפנימי	
10	תוכן העניינים	
10	הקדמה	
12	מבוא	
6	כותר התקן ^(ב)	רכיבים נורמטיביים
12	חלות התקן או תחום התקן	
16-12	אזכורים ^(ג)	
18-16	הגדרות	
18	סמלים וקיצורים	
19-18	מיון וכינוי	
19	סיווג	
20	אריזה וסימון	
20	שיטות בדיקה	
21	דרישות	
21	דגימה	
22	נספחים נורמטיביים שהם חלק מהתקן ^(ד)	
22	נספחי מידע, שאינם חלק מהתקן	רכיבי מידע מוספים
28	הערות שוליים	
28	הערות בתוך הטקסט	
22	ביבליוגרפיה	
23	פרטי העמוד האחורי	
22	רשימת מונחים	
הערות:		
(א) חלק מהרכיבים המפורטים בטבלה הם רכיבי רשות (ראו בפירוט הרכיבים בפרק "מבנה התקן ופרטי הרכיבים" בעמ' 6 עד 23). אופיים של הרכיבים והרצף שלהם נקבעים לפי אופיו של כל תקן נידון.		
(ב) כותר התקן הוא רכיב נורמטיבי ומקדים.		
(ג) סעיף האזכורים עצמו בא למטרת סיכום בלבד; האזכורים בגוף הטקסט הם נורמטיביים.		
(ד) נספחים נורמטיביים הם רכיבים נורמטיביים ומוספים.		

מבנה התקן ופרטי הרכיבים

רכיבים מקדימים

1. עמוד השער הפנימי

1.1. רכיבי המידע

בעמוד השער הפנימי נכתבים רכיבי מידע אלה:

- המילים: תקן ישראלי;
- מספר התקן;
- מספר התקן הבין-לאומי, אם התקן הישראלי זהה לתקן בין-לאומי;
- מספר החלק בסדרת התקנים, אם התקן הוא חלק מסדרה;
- תאריך עברי של פרסום התקן, חודש ושנה;
- תאריך כללי של פרסום התקן, חודש ושנה;
- כותר התקן בעברית ובאנגלית;
- הודעה קצרה על מהות התקן;
- מקום לחותמת האישור: אושר מחדש;
- מילות מפתח.

1.2. כותר התקן

בתקן ישראלי מקורי כותבים את כותר התקן בעברית ומתרגמים אותו לאנגלית. בתקן ישראלי שאינו מקורי כותבים את הכותר האנגלי של תקן החוץ ומתרגמים אותו לעברית. התרגום משפה לשפה יהיה תרגום מדויק (בתקן זהה לתקן חוץ למעט שינויים ותוספות, התרגום לעברית אינו חייב להיות תרגום מדויק).

ניסוח

ניסוחו של כותר התקן ייקבע בקפידה רבה.

כותר מדויק מצביע חד-משמעית על נושא התקן כדי להבדילו מתקנים אחרים, ועם זאת אינו כולל פרטים שאינם הכרחיים. אם דרושים פרטים נוספים, הם יפורטו בסעיף חלות התקן (או תחום התקן).

רכיבי הכותר

כותר התקן יורכב מרכיבים נפרדים, כל אחד מהם קצר ככל האפשר, וסדרם יהיה מן הכללי אל המיוחד. מספר הרכיבים לא יהיה גדול בדרך כלל משלושת אלה:

(א) **רכיב מקדים**, המצביע על התחום הכללי של התקן;

(ב) **רכיב עיקרי**, המצביע על הנושא העיקרי הנידון בתוך התחום הכללי;

(ג) **רכיב משלים**, המצביע על ההיבט המיוחד של הנושא העיקרי, או המביא פרטים המייחדים תקן זה מתקנים אחרים, או המציין חלק בסדרת תקנים.

- **רכיב מקדים** יכלול בכותר רק אם בלעדיו אין הרכיב העיקרי מוגדר כהלכה.

אם הרכיב העיקרי יחד עם הרכיב המשלים של הכותר מביעים באופן חד-משמעי את הנושא הנידון בתקן, יושמט הרכיב המקדים.

דוגמה:

נכון:

נתרן-על-בורתי לשימוש תעשייתי - קביעת הצפיפות בצובר

לא נכון:

כימיקלים: נתרן-על-בורתי לשימוש תעשייתי - קביעת הצפיפות בצובר

- הרכיב העיקרי בכותר ייכתב תמיד.
- הרכיב המשלים בכותר דרוש, אם התקן דן רק בהיבט אחד או בהיבטים אחדים מבין אלה שהרכיב העיקרי עשוי לכלול, או אם יש צורך להבחין בינו לבין תקן ישראלי אחר.
- אם התקן הוא חלק מסדרת תקנים, חוזרים הרכיב המקדים והרכיב העיקרי בכל תקני הסדרת, והרכיב המשלים משמש להבחנה בין חלקי הסדרה.
- אם התקן דן בהיבטים אחדים של הנושא המצוין ברכיב העיקרי, כוללים את ההיבטים הללו במונח כללי, כגון: "דרישות מכניות ושיטות בדיקה", במקום לפרט את כל ההיבטים בזה אחר זה.
- החלק המשלים יושמט, אם מתמלאים שני התנאים האלה כאחד:
- התקן דן בכל ההיבטים של הנושא שהרכיב העיקרי מורה עליהם;
- התקן הינו התקן הישראלי היחיד הדן בנושא זה.

דוגמה:

נכון:

מאפרות

לא נכון:

מאפרות - מונחים, סמלים, חומרים, מידות, תכונות מכניות, שיטות בדיקה, אריות

הימנעות מהגבלה לא מכוונת של חלות (או תחום) התקן בכותר

אם התקן דן בטיפוס מסוים של מוצר, יש לפרט זאת בכותר.

הכותר לא יכול פרטים העלולים להגביל הגבלה לא מכוונת את חלות (או תחום) התקן.

הצגה

נקודתיים יפרידו בין הרכיב המקדים לבין הרכיב העיקרי. קו מפריד יפריד בין הרכיב העיקרי לבין הרכיב המשלים.

1.3. הודעות

מידע חיוני למשתמש בתקן נמסר בהודעות קצרות הנכתבות בעמוד השער הפנימי.

אם נכתבות כמה הודעות, סדרן יהיה לפי הכלל: "תדיר ושאינו תדיר - תדיר קודם", כגון:

- הודעה על רוויזיה ("תקן זה בא במקום . . .") או על מהדורה משולבת;

- הודעה על הקשר למקור (זהה, מבוסס על, תרגום).

נוסחי ההודעות הנכתבות הם אלה:

1.3.1. הודעות על רוויזיה

א. רוויזיה "מלאה"

- תקן זה בא במקום

התקן הישראלי ת"י 1000 (חלק . . .) ממאי 1990

גיליון התיקון מס' 1 מיולי 1992

גיליון התיקון מס' 2 מיוני 1994

- תקן זה בא במקום

מפרט מכון התקנים הישראלי

מפמ"כ 555 מיולי 1991

- סדרת התקנים הישראליים ת"י xxx על חלקיה
 באה במקום התקן הישראלי ת"י yyy מאוגוסט 1995

- תקן זה בא במקום
 החלק הדרן ב . . . שבתקן הישראלי ת"י 1000 ממאי 1990

ב. רוויזיה "חלקית"

תקן זה בא במקום
 התקן הישראלי ת"י 1000 ממאי 1990
 גיליון התיקון מס' 1 ממרס 1991
 גיליון התיקון מס' 2 מיוני 1992
 והוא כולל את
 תיקון מס' 3 מפברואר 1995

1.3.2. הודעות על הקשר למקור

- **זהות לתקן חוץ**
 תקן זה זהה לתקן של
 הארגון הבין-לאומי לתקינה
 ISO 500 part 3 - 1980
- **זהות לתקן חוץ למעט שינויים ותוספות**
 תקן זה, למעט השינויים והתוספות המצוינים בו,
 זהה לתקן של הנציבות הבין-לאומית לאלקטרוטכניקה
 IEC 600.1 - 1988
- **תקן להגדרות מונחים המבוסס על תקן חוץ**
 תקן זה מבוסס על
 התקן של הארגון הבין-לאומי לתקינה
 ISO 2321-27 - 1991

הערה:

בתקנים המבוססים על תקן חוץ, שאינם תקנים להגדרות מונחים, לא תיכתב הודעה על עמוד השער, וההודעה על התבססות על תקן החוץ תיכתב בהקדמה לתקן.
 - **הודעה על תרגום (נוספת על הודעת הזהות)**
 תקן זה הוא תרגום לנוסח האנגלי של התקן הבין-לאומי. במקום שיש אי התאמה בין המקור לבין התרגום קובע המקור באנגלית.

1.3.3. הודעות על גיליונות תיקון

תיקון חלקי לתקן מתפרסם כרוויזיה חלקית, אולם הוא יוצא לביקורת ציבורית בצורת גיליון תיקון, ומתפרסם כך ברשומות. כמו כן קיימים גיליונות תיקון ישנים שלא הפכו לרוויזיה חלקית. ההודעות האפשריות הן אלה:

- גיליון תיקון זה מעדכן את
התקן הישראלי ת"י 1000 ממאי 1990
גיליון התיקון מס' 1 ממרס 1992

- גיליון תיקון זה מעדכן את
התקן הישראלי ת"י 1000 ממאי 1990
ומבטל את
גיליון התיקון מס' 1 ממרס 1992

- גיליון תיקון זה מעדכן את
התקן הישראלי ת"י 1000 ממאי 1990
גיליון התיקון מס' 1 מאוקטובר 1991 שבוטל
גיליון התיקון מס' 2 מנובמבר 1993

1.3.4. הודעה על מהדורה משולבת

- תקן זה הוא מהדורה משולבת הכוללת את
התקן הישראלי ת"י 1000 ממאי 1990
גיליון התיקון מס' 1 ממרס 1992
גיליון התיקון מס' 2 מאפריל 1993

- גיליון תיקון זה הוא מהדורה משולבת הכוללת את
גיליון התיקון מס' 1 ממרס 1992
גיליון התיקון מס' 2 מאפריל 1993

1.3.5. הודעות על תיקון טעות

תיקון טעות זה מתקן את
התקן הישראלי ת"י 1000 ממאי 1990

ההודעה "גיליון תיקון הכולל תיקון טעות ומבטל אותו"
גיליון תיקון זה מעדכן את
התקן הישראלי ת"י 1000 ממאי 1990
והוא כולל את תיקון הטעות ממרס 1991 ומבטל אותו

1.4. מילות מפתח

לנוחות המשתמש בתקנים ייכתבו בעברית ובאנגלית מילות מפתח, שמטרתן לאפשר איתור תקנים.
מילות המפתח באנגלית ייקבעו בספרייה לפי התזאורוס של מכון התקנים הבריטי BSI, והן יתורגמו
לעברית על ידי יחידת העריכה.

בתקן ישראלי זה, או זהה למעט שינויים ותוספות לתקן ISO/IEC, ייכתבו רק מלות המפתח של התקן ISO/IEC הזהות לאלה של התאורוס. סדר הופעת מילות המפתח ייקבע בספרייה במכון התקנים הישראלי.

אם המילים שבתקן ISO/IEC שונות במבנה בלבד מהמילים שבתאורוס כגון: testing - tests, conditions - conditioning, ייכתבו המילים במבנה המקובל בתאורוס. כל מונח נוסף יוסף למינוח שבתאורוס של BSI לפי שיקול הדעת של האחראי על ISONET בספרייה⁽¹⁾.

2. גב עמוד השער הפנימי

גב עמוד השער הפנימי נכתבים רכיבי מידע אלה:

2.1 רשימת המשתתפים בהכנת התקן ובאישורו, או ההודעה:

תקן זה אושר לפי סעיף 33 של כללי התקנים (עיבוד תקנים ישראליים) התשנ"א - 1991.

2.2 הודעה על הצורך בבדיקת רשמיות התקן:

יש לבדוק אם המסמך רשמי, או אם חלקים ממנו רשמיים.
 תקן רשמי/גיליון תיקון רשמי (במלואם או בחלקם) נכנסים לתוקף 60 יום מפרסום ההודעה ברשומות, אלא אם בהודעה נקבע מועד מאוחר יותר לכניסה לתוקף.
 שים לב: מסמך המתפרסם ברשומות כ"גיליון תיקון" יכול להיות גיליון תיקון נפרד, או תיקון המשולב בתקן.

3. תוכן העניינים

- תוכן העניינים נותן לקורא מבט כולל על התקן.
- בתוכן העניינים יפורט שמות הסעיפים והנספחים שבתקן במדויק כפי שהם כתובים בתקן. אם סעיפי התקן מחולקים לסעיפי משנה, אפשר לפרט בתוכן העניינים גם את שמות סעיפי המשנה.
- בסוף תוכן העניינים אפשר להביא רשימות של טבלות וציורים.

4. הקדמה (או: הקדמה לתקן הישראלי) (Foreword)

- סעיף זה לא ימוספר.
- סעיף זה מתייחס לתהליך הכנת התקן.
- בהקדמה לתקן ישראלי זהה לתקן חוץ, או זהה למעט שינויים ותוספות לתקן חוץ, יפורט הקשר שבין התקן הישראלי לתקן החוץ (ראו להלן). הקדמה כזו תיקרא: הקדמה לתקן הישראלי. הקדמה זו היא חובה.
- בהקדמה לתקן שהוא חלק מסדרת תקנים יפורט הקשר שבין התקן לתקנים אחרים בסדרה (ראו להלן). במקרה זה ההקדמה היא חובה.
- בכל מקרה אחר ההקדמה היא סעיף רשות.
- אפשר לפרט בהקדמה גם את תולדות התקן.
- ההקדמה לא תכלול דרישות.

⁽¹⁾ האחראי על ISONET בספרייה יוסיף בתאורוס של BSI בכתב יד את המילה הנרדפת או השקילה מ-ISO/IEC,

כגון: junction - intersection, truck - lorry.

* דוגמות לניסוחים המפרטים את הקשר לתקן חוץ (ראו גם בדוגמות המתכונות):

תקן זהה כלשונו

- תקן זה הוא התקן של הארגון הבין-לאומי לתקינה ISO 500 part 3 משנת 1980, שאושר כלשונו כתקן ישראלי.
- תקן זה הוא התקן של הנציבות הבין-לאומית לאלקטרוטכניקה IEC 600.1 משנת 1988, שאושר כלשונו בשפה האנגלית כתקן ישראלי.
- תקן זה זהה לתקן של הארגון הבין-לאומי לתקינה ISO 9000 משנת 1991 לרבות Amendment 1 שלו ממאי 1992, שאושר כלשונו כתקן ישראלי.

תקן זהה למעט שינויים ובתוספות

- תקן זה הוא התקן של הארגון הבין-לאומי לתקינה ISO 500 part 3 משנת 1980, שאושר בשפתו האנגלית כתקן ישראלי בשינויים ובתוספות.
- תקן זה הוא התקן של הנציבות הבין-לאומית לאלקטרוטכניקה IEC 601-1 משנת 1988 לרבות Amendment 1 שלו ממאי 1990, שאושר בשפתו האנגלית בלבד כתקן ישראלי בשינויים ובתוספות.

תקנים להגדרות מונחים

- תקן זה מבוסס על התקן של הארגון הבין-לאומי לתקינה ISO 500 part 3 משנת 1980 (של הנציבות הבין-לאומית לאלקטרוטכניקה IEC 500 משנת 1990).

תקנים מתורגמים

(א) בתקן זהה ומתורגם

תקן זה הוא התקן של הארגון הבין-לאומי לתקינה ISO xxx משנת yyy (של הנציבות הבין-לאומית לאלקטרוטכניקה IEC xxx משנת yyy), לרבות Amendment 1 שלו מיוני zzz, שאושר בתרגומו לעברית כתקן ישראלי. במקום שיש אי-התאמה בין המקור לבין התרגום קובע המקור באנגלית.

(ב) בתקן מתורגם בשינויים ובתוספות

תקן זה הוא התקן של הארגון הבין-לאומי לתקינה ISO xxx משנת yyy (של הנציבות הבין-לאומית לאלקטרוטכניקה IEC xxx משנת yyy), לרבות Amendment 1 שלו מיוני zzz, שאושר בתרגומו לעברית כתקן ישראלי בשינויים ובתוספות. השינויים והתוספות מובאים בגופן שונה.

* נוסח ההקדמה בתקן שהוא חלק מסדרת תקנים:

הקדמה

תקן זה הוא חלק מסדרת תקנים החלים על מתקני משחק לילדים.

חלקי הסדרה הם:

- ת"י xxx חלק 1 - מתקני משחק לילדים: כללי
- ת"י xxx חלק 2 - מתקני משחק לילדים: תכנ המתקנים
- ת"י xxx חלק 3 - מתקני משחק לילדים: התקנת מתקנים
- ת"י xxx חלק 4 - מתקני משחק לילדים: בדיקות ותחזוקה

5. מבוא (Introduction)

- סעיף זה לא ימוספר.
- המבוא הוא סעיף רשות.
- סעיף זה דן בתוכן התקן.
- במבוא אפשר לפרט מהי מטרת התקן, ומהו אופן היישום והשימוש בתקן. במבוא אפשר להביא מידע מיוחד או פרשנות על תוכנו של התקן.
- המבוא לא יכלול דרישות.

רכיבים נורמטיביים (רכיבי גוף התקן)

פרק א - עניינים כלליים

1.1 חלות התקן או תחום התקן

- רכיב זה יופיע בראשית כל תקן כדי להגדיר באופן חד-משמעי את הנושא שבו דן התקן ואת ההיבטים שהוא דן בהם, ובכך להורות על גבול היישום של התקן או של חלקים מיוחדים בו.
- ניסוחו של סעיף זה יהיה כסדרה של אמירות.
- הסעיף לא יכלול דרישות.
- לסעיף זה יש משמעות משפטית, ולכן יש להקפיד על ניסוחו המדויק והחד-משמעי ועל קשר הדוק בינו לבין כותרת התקן.

תחום התקן לעומת חלות התקן

- הכותרת "חלות התקן" נכתבת בתקנים הדנים בנושאים כגון: מוצרים, תומרים, התקנות, מלאכות ותחזוקה, ומטרת הסעיף היא להגדיר במדויק את המוצר שעליו חל התקן או את כללי התקנתו. משפט הפתיחה בסעיף "חלות התקן" יהיה: "תקן זה חל על . . .".
 - הכותרת "תחום התקן" נכתבת בתקנים הדנים בנושאים כלליים, כגון: סרטוטים, יחידות מידה, שיטות בדיקה. לסעיף "תחום התקן" יש משמעות הסברתית ותיאורית, ומשפט הפתיחה בו יהיה: "תקן זה דן ב . . .", "תקן זה מתאר את . . .", "תקן זה קובע . . .". וכדומה.
 - יש להימנע ככל האפשר משימוש בניסוח השלילי "תקן זה אינו חל על . . .", אלא במקרים חריגים: אם קיים תקן אחר שחל על המקרה, או אם כך נוסח בתקן החוץ שעליו מתבססים.
 - בתקנים הדנים במוצרים שרשויות מדינה אחראיות להסדרת השימוש בהם, יובא בסוף הסעיף המשפט:
- "אין תקן זה בא לגרוע מהוראות כל דין".
- בתקן ישראלי זהה או זהה למעט שינויים ותוספות לתקן חוץ מובא תרגום מלא לעברית של סעיף חלות התקן (תחום התקן) שבתקן החוץ, או תקציר שלו (ראו בדוגמות המתכונות).

1.2 אזכורים

- ברכיב זה מפורטים בשמותיהם המלאים תקנים, מפרטים ומסמכים אחרים (כגון תקנות), שאזכרו בתקן.
- תפקיד האזכורים:
- אם בתקן ישראלי מוזכרות שיטות בדיקה ודרישות המצויות במסמך אחר, רצוי להפנות את המשתמשים בתקן אל שיטות הבדיקה או אל הדרישות שבמסמך האחר במקום לצטט אותן בתקן. זאת משום שבציטוט יש חשש לטעות או לאי עקיבות, והוא גם מאריך את המסמך.
- יש להקפיד להפנות לתקן המתאר בעצמו את שיטת הבדיקה, ולא לתקן שמאזכר אותה בלבד ומפנה לתקן נוסף.
- כאשר מצטיים ממסמך כלשהו, או מפנים למסמך, יש לאזכר את המקור בדיוקנות (ראו להלן).
- האזכורים ייכתבו בטקסט של התקן וגם יסוכמו בסעיף אזכורים (ראו להלן).
- האזכורים ייכתבו באופן המפורט להלן ולא יפנו למספרי עמודים.

מבנה סעיף האזכורים בתקן ישראלי מקורי

- לפני רשימת התקנים והמסמכים המאזכרים יבוא משפט מקדים זה: "תקנים ומסמכים המוזכרים בתקן זה (תקנים ומסמכים לא מתוארכים - המהדורה האחרונה שלהם היא הקובעת):"
 - פירוט התקנים והמסמכים יהיה לפי סדר זה:
 - תקנים ישראליים;
 - מפרטי מכון התקנים הישראלי;
 - מסמכים ישראליים;
 - תקנים בין-לאומיים;
 - תקנים אזוריים;
 - תקנים לאומיים;
 - מסמכים זרים.
 - תקנים ישראליים ומפרטים ישראליים יאוזכרו בלי ציון שנת פרסומם, והמהדורה האחרונה שלהם היא הקובעת.
 - תקני חוץ, מפרטי חוץ ומסמכי חוץ יאוזכרו עם שנת פרסומם.
 - חוקים ותקנות ישראליים יאוזכרו בשמותיהם המלאים ובתאריך מלא של פרסומם: יום, חודש ושנה. אם יש עדכונים לחוקים או לתקנות, יצוינו בסוף האזכור המילים "על עדכוניו", "על עדכוניהן".
 - לא ייכללו ברשימת האזכורים מסמכים שלא אוזכרו בגוף התקן.
- הערה:**
מסמכים אחרים, שאינם נורמטיביים, אפשר לכלול בנספח המידע "ביבליוגרפיה".

אזכורים בגוף התקן

- מאזכרים מסמכים בטקסט כלהלן:
 - קיצור שם הגוף שפרסם את המסמך;
 - מספרו של המסמך;
 - שנת פרסומו של המסמך או תאריך מלא של פרסומו, לפי ההנחיות לעיל.
 - אין מאזכרים בטקסט את שמו המלא של המסמך. השם המלא מובא בסעיף האזכורים בלבד.
- דוגמות:**
- התקן הישראלי ת"י 6.
 - התקן של הנציבות הבין-לאומית לאלקטרוטכניקה IEC 335-1 - 1991.
 - תקנות ההתגוננות האזרחית מיום 1994-08-24.

אזכור תקן ישראלי בטקסט שלו עצמו

- מאזכרים תקן ישראלי בטקסט שלו עצמו באמצעות המילים "בתקן זה".
- באזכור תקן שהוא חלק בסדרת תקנים משמשת התבנית: "בחלק זה של סדרת התקנים הישראליים ת"י xxx . . ." (האזכור הוא של תקן אחד בלבד בסדרת התקנים, לרבות גיליונות התיקון שלו).
- באזכור סדרת תקנים משמשת התבנית: "בסדרת התקנים הישראליים ת"י xxx על חלקיה" (האזכור הוא של כל התקנים שבסדרה, לרבות גיליונות התיקון שלהם).

אזכור רכיבי הטקסט של התקן עצמו

מאזכרים רכיבי טקסט באמצעות תבניות כגון אלה:

- לפי סעיף 3;
- ראו פירוט בסעיף 3.1;
- כנקוב בסעיף 3.1.1;
- ראו נספח ב;
- ראו סעיף ב-1.

אזכור טבלות וציורים

לכל טבלה וציור הכלולים בתקן תחיה הפניה בטקסט.

להפניות משתמשים בתבניות כגון אלה:

- כנקוב בטבלה 2;
- כמפורט בטבלה 1;
- (ראו טבלה 2);
- כמתואר בציור 3;
- (ראו ציור 3).

אזכור סעיפים מתקנים אחרים

אין מאזכרים סעיף מתקן אחר במספר הסעיף (שכן המספר עשוי להשתנות), אלא בנוסח זה:
"ראו התקן הישראלי ת"י אאא, הסעיף דן ב . . . (כותבים את שם הסעיף)".

הרכב הפרטים של מסמכים בסעיף האזכורים

תקן ישראלי

הקיצור ת"י; מספר התקן; המילה "חלק" ואחריה מספר החלק (אם יש); מפריד; כותר התקן.
דוגמה: ת"י 1498 חלק 1 - מתקני משחקים: כללי

מפרט מכון התקנים הישראלי

הקיצור מפמ"כ; מספר המפרט; המילה "חלק" ואחריה מספר החלק (אם יש); מפריד; כותר המפרט.
דוגמה: מפמ"כ 260 חלק 1 - אמצעי הגנה מפני פריצה: קופות

מסמך ישראלי

כותר מפורט של המסמך ומועד פרסומו. המסמכים הישראליים העיקריים הם חוקים ותקנות, והם נכתבים כך:

חוקים: כותר החוק ושנת פרסומו העברית והלועזית.

לדוגמה:

חוק התכנון והבנייה תשכ"ה - 1965.

תקנות: כותר מפורט של התקנה, מספר הקובץ שלה ותאריך מלא של פרסומה: יום, חודש ושנה.
לדוגמה:

התקנות בדבר איכותם התברואית של מי שתייה, קובץ התקנות 3117 מיום 17-01-1974.

תקני חוץ ומסמכים זרים

פריטים אלה יובאו באנגלית משמאל לימין, ביישור לשמאל:

- הקיצור של שם הארגון באותיות רבתי, כגון:
 - בין-לאומי - IEC, ISO;
 - אזורי - EN;
 - לאומי - DIN, BS;
 - מסמך זר - ASTM.
- מספר התקן;
- המילה part ואחריה מספר החלק;
- מפריד, שנת הפרסום;
- מפריד, שם המסמך.

מבנה סעיף האזכורים בתקן ישראלי זה, או זה למעט שינויים ותוספות, לתקן חוץ כלשונו סעיף זה ייכתב עברית רק אם התקן הישראלי מפנה לתקנים ישראליים במקום לתקנים בין-לאומיים מאוזכרים, וזאת בתנאי שהתקנים הישראליים האלה זהים לתקנים הבין-לאומיים.

דוגמה:

אזכורים

- ראו סעיף References (או Normative references) בתקן הבין-לאומי.
- במקום (חלק מן) התקנים הבין-לאומיים המפורטים בסעיף References באים תקנים ישראליים, כלהלן:

התקן הבין-לאומי המוזכר	התקן הישראלי שבא במקומו
IEC 68 - 1985	ת"י IEC 68 2068 - שיטות לבדיקות סביבתיות

בתקני ISO/IEC מסוימים סעיף References כולל הקדמה בנוסח זה:

2. Normative references

The following standards contain provisions which, through reference in this text, constitute provisions of this part of ISO 10011. At the time of publication, the editions indicated were valid. All standards are subject to revision, and parties to agreements based on this part of ISO 10011 are encouraged to investigate the possibility of applying the most recent editions of the standards indicated below. Members of IEC and ISO maintain registers of currently valid International Standards.

הקדמה זו תתורגם במילים אלה:

בתקנים המפורטים להלן יש הנחיות שתקן זה נזקק להן בניסוח דרישותיו. בעת פרסומו של תקן זה היו תקפות מהדורות התקנים כמפורט בסעיף זה. כל התקנים מתעדכנים מפעם לפעם, ולפיכך מומלץ ששותפים להסכמים, המבוססים על תקן זה, יבחנו את האפשרות להשתמש במהדורות המעודכנות ביותר של התקנים המוזכרים להלן. בידי החברים ב-IEC וב-ISO מצויות רשימות מעודכנות של תקנים בין-לאומיים תקפים.

בתקנים בריטיים מסוימים סעיף References כולל הקדמה בנוסח זה:

2. References

2.1 Normative references

This British Standard incorporates by dated or undated reference, provisions from other publications. These normative references are cited at the appropriate place in the text and the publications are listed on the inside back page. For a dated reference, only the cited edition applies: any subsequent amendments to or revisions of the publication apply to this Specification only when incorporated in the reference by amendment or revision. For undated references, any amendment to, or the latest edition of, the cited publication applies.

הקדמה זו תתורגם במילים אלה:

תקן זה מאגד בתוכו הנחיות מפרסומים אחרים באזכור מתוארך או באזכור לא מתוארך. אזכורים נורמטיביים אלה מצוינים במקום המתאים במסמך, ואילו פירוט הפרסומים מופיע בעמוד האחורי. אזכור מתוארך מתייחס אך ורק למהדורה המצוינת: תיקונים שלאחר מכן או עדכונים לפרסום קשורים למסמך זה אך ורק כאשר מוזכרים התיקונים או העדכונים באזכור. אזכור לא מתוארך מתייחס לכל תיקון או למהדורה האחרונה של הפרסום תמאזכור.

1.3 הגדרות

- רכיב זה הוא רכיב רשות, ובו מוגדרים מונחים המשמשים בתקן. מונחים אלה ישמשו לכל אורך התקן מסעיף ההגדרות ואילך. אין להשתמש במונחים נרדפים במקומם.
 - כותבים הגדרה לכל מונח שאינו מפורש מאליו, או שאינו מוכר לכל, או העשוי להתפרש בהקשרים שונים באופן שונה.
 - מונחים המצויים במילון רגיל, או המקובלים כמונחים טכניים, מגדירים רק אם יש להם משמעות מיוחדת בהקשר הרלוונטי.
 - ניסוח הסעיף
 - סעיף ההגדרות ייפתח באחד המשפטים המקדימים האלה, לפי העניין:
 - "הגדרות אלה כוחן יפה בתקן זה:"
 - "הגדרות התקן הישראלי ת"י . . . כוחן יפה בתקן זה."
 - "ההגדרות שבתקן הישראלי ת"י . . . כוחן יפה בתקן זה; נוסף עליון יפה כוחן של הגדרות אלה:"
 - מבנה ההגדרה
 - ההגדרה תכלול את כל היסודות הנדרשים להבנה טובה של המונח הנידון ולהגדרת גבוליו. ההגדרה תתאים למטרה שלה נועדה. היא תהיה נכונה מבחינה תאורטית ומדויקת ככל האפשר בהקשר הרלוונטי.
- דוגמות:
- חלון מוגמר
- חלון, לרבות המלבן, האגפים, הזיגוג, הפרזול, האטמים, הצבע או הציפוי וכל אזור הרכבה אחר המיוצר במפעל והמוכן להתקנה בפתח הקיר במקום יעדו הסופי בבניין.
- דלת
- אגף הדלת בלבד.

מבנה מומלץ של הגדרה הוא זה: חלק בסיסי, הקובע את התחום שאליו שייך המושג, וחלק אחר, המפרט את האופייניים המבחינים בין המושג לבין מושגים אחרים באותו תחום.

דוגמה:

קוטר נומינלי

ציון מספרי מוסכם המשמש לכינוי הטבעות לפי הגודל, והמבטא בקירוב את קוטר הטבעות במילימטרים או באינצ'ים.

אם לא נות או לא מתאים לנסח הגדרה כמתואר לעיל, אפשר לנסח את ההגדרה בדרך של פירוט התלקים החשובים במושג, או בהבאת דוגמות.

דוגמה א:

כלי טיס

מונה הכולל כדורים פורחים, ספינות אוויר, טיסנים, גלשנים וכלי תעופה אחרים.

דוגמה ב:

חרקי מתסן

החרקים המפורטים להלן: חיפושית התסיסה, עש המתסן, חיפושית הקמת הערמונית, אורזית משוננת החזה, חיפושית שטוחה.

- בהירות וחד-משמעות

כל המונחים המשמשים בתוך הגדרה יהיו חד-משמעיים, או יוגדרו בנפרד. אין לנסח הגדרה באופן שתכלול את תמונת המוגדר. אם המונח המוגדר הוא צירוף מילים, אפשר לחזור בהגדרה על מילה אחת מהצירוף.

דוגמה:

לא נכון:

אורז לבן

אורז שצבעו לבן.

נכון:

אורז לבן

אורז שעבר תהליך להרחקת המוץ ותהליך שפשוף להרחקת שכבות הסובין.

- אין לנסח הגדרה באופן שמונח אחד מוגדר באמצעות מונח אחר, והמונח האחר מוגדר באמצעות המונח הראשון.

- אפשר להשתמש בציוור כדי להבהיר את תוכנה של הגדרה, אבל ניסוח ההגדרה צריך שיהיה ברור כשלעצמו בלי הציוור.

- הגדרה לא תכלול דרישה ולא תנוסח בצורת דרישה.

- בהגדרת מושג שיש לו יישומים שונים רצוי להוסיף בראשית ההגדרה (בסוגריים או בלעדיהם) את תחום היישום של המושג.

- תיאום בין הגדרות בתקנים שונים

אם יש בתקן כלשהו מונחים, הכלולים גם בתקן מיוחד להגדרת מונחים, יש להבטיח התאמה בין המונחים וההגדרות המופיעים בשני התקנים. ההתאמה יכולה להיעשות באחת משתי דרכים אלה: 1. העתקת ההגדרות הדרושות מתוך התקן להגדרת מונחים.

2. החלת ההגדרות שבתקן להגדרת מונחים על התקן הנידון, במילים: "ההגדרות של התקן הישראלי ת"י . . . כוחן יפה בתקן זה".
אם אין תקן ישראלי להגדרת מונחים אלה, אבל המונחים כבר הוגדרו בתקן ישראלי אחר, יש לוודא שלא יהיה ניגוד בין ההגדרות בשני התקנים. אפשר להחיל בדרך הנזכרת לעיל הגדרות שהוגדרו בתקן אחר על ההגדרות שבתקן הנידון.
אם אין תקן ישראלי להגדרת מונחים אלה, אבל יש הגדרות בתקנים בין-לאומיים, יש להתאים ככל האפשר את ההגדרות שבתקן הישראלי לאלה שבתקן הבין-לאומי.

- הצגה

- המונחים המוגדרים ייכתבו לפי סדר הגיוני או לפי סדר א"ב. יש לתת עדיפות לסידור לפי א"ב.
- לכל מונח (הגדרה) יינתן מספר של סעיף משנה.
- אין לפתוח את ההגדרה בחזרה על המונח עצמו.

דוגמה:

נכון:

קרינה

פליטה של אנרגייה או של חלקיקי חומר.

לא נכון:

קרינה

קרינה היא פליטה של אנרגייה או של חלקיקי חומר.

1.4. רשימת סמלים וקיצורים

- סעיף זה הוא רשות.
- בסעיף זה מפורטת רשימת סמלים, קיצורים וראשי תיבות הדרושים להבנת התקן (ראו סעיף 14 עמ' 32).

1.5. מיון וכינוי

סעיף זה הוא רשות.

מיון

- בסעיף זה מוצגים המינים השונים של המוצרים והחומרים שהתקן דן בהם.
- המיון הוא הבחנה בין מוצרים, הנעשית על בסיס תכונות כגון: מידות, תומרים, ייעוד וכדומה.
- אין לכלול בסעיף זה פרטי מיון שאין שימוש בהם בדרישות סימון או בדרישות אחרות המפורטות בתקן.
- לעיתים נוח להשתמש בסעיף המיון כדי לקצר את סעיף "חלות התקן". במקרה כזה ייכתב בסעיף "חלות התקן" המשפט הזה: "תקן זה חל על המוצרים המפורטים בסעיף המיון".
- המיון יכול שיהיה "חד-ממדי", היינו על פי תכונה אחת של המוצר, כגון: סוג החומר, עובי הציפוי וכדומה, ויכול שיהיה "רב-ממדי", היינו על פי מספר תכונות של המוצר, כגון: החומר, החוזק והצבע - כולם יחד. במקרה זה יש להקפיד שהמיון יהיה חד-משמעי, ללא ניגודים לוגיים בין מיוני המשנה.

כינוי

- לחקלת זיהוי המינים רצוי לקבוע כינוי מתאים לכל אחד מהם.

- הכינוי יכול להיות מורכב מאותיות, ממספרים או מצירופיהם. האותיות יהיו עבריות בדרך כלל, אבל כאשר למוצר מסוים מקובל כינוי בין-לאומי המורכב מאותיות לועזיות, אין מניעה שגם בתקן הישראלי ייכללו בכינוי אותיות לועזיות. רצוי שהכינוי ייצור אסוציאציה עם שם המוצר או עם אחת מתכונותיו הראשיות.
- יש להקפיד שהכינוי יאפשר הבחנה ברורה בין מוצרים ולא יטעה.
- במיון רב-ממדי יש לפרט במדויק כיצד ייכתב הכינוי הכולל, המורכב מהכינויים הבודדים של התכונות השונות.
- אין לכנות את המינים השונים באותיות עבריות המשמשות לכינוי סוג, כגון: מין א, מין ב (ראו סעיף 1.6 בעמוד זה).

ניסוח הסעיף

סעיף המיון ייפתח באחד המשפטים המקדימים האלה:

- "ממיינים את המוצר כלהלן:"
- "ממיינים את המוצר לפי מבנהו ולפי ייעודו, כלהלן:
לפי מבנה:
.....
לפי ייעוד:
....."

אם הסעיף דן גם בכינוי, ייפתח הסעיף במשפט מקדים זה:
"ממיינים את המוצר ומכנים אותו כלהלן:"

1.6. סיווג

- סעיף זה הוא רשות.
- הסיווג הוא הבחנה בין מוצרים בעלי תכונות זהות, הנעשית על בסיס איכותם השונה של המוצרים, שהתקבלה בדרך כלל בלי תכנון. לדוגמה: פגמים תזותיים במוצרי קרמיקה, פגמים במוצרי טקסטיל.
- ציון סוגי האיכות השונים יהיה באותיות א, ב, ג. הסוג המשובח ביותר ייקרא: סוג א.
- אין להשתמש בכינוי א"א וכדומה.
- אין לכלול בסעיף זה פרטי סיווג שאין שימוש בהם בדרישות סימון או בדרישות אחרות המפורטות בתקן.

פרק ב - דרישות ובדיקות

2.1. אריזה וסימון

- סעיף זה מביא את פרטי סימון המוצר הנדרשים, כגון: סימון מסחר רשום של היצרן או המשווק, מספר הדגם.
- הסעיף יכול לכלול דרישות לסימון המוצר או לאריזתו או לשניהם כאחד, כגון: הוראות למשתמש או למתקין, הוראות שינוע, אזהרות מפני סכנה, תאריך ייצור.
- מידע בעניין הוראות שימוש ראו במדריך הבין-לאומי ISO Guide 37.
- אם יש דרישות גם לסימון המוצר וגם לסימון האריזה, יחולק הסעיף לשני סעיפי משנה.
- הסמלים לסימון יהיו בהתאמה לתקנים בין-לאומיים.

- דרישות הסימון והתיווי יתאימו לחוקים ולתקנות במדינת ישראל.
- ניסוח הסעיף
- סעיף הסימון ייפתח במשפט מקדים. דוגמות למשפטים מקדימים הן:
 - "כל מוצר יסומן על פניו העליונים בסימון ברור ובר קיימא, הכולל פרטים אלה:"
 - "לכל מוצר תוצמד תווית, ועליה יודפסו בכתב ברור ובר קיימא פרטים אלה:"
 - "על כל עיפרון יוטבעו פרטים אלה:"

2.2. שיטות בדיקה

- רכיב זה מביא את כל ההוראות הנוגעות לתהליך קביעת הערכים של התכונות, או לבדיקת ההתאמה לדרישות התקן, וזאת כדי להבטיח את הדירות התוצאות. אם יש צורך יזוהו הבדיקות בשם, כדי לציין אם הן בדיקות טיפוס, בדיקות שגרתיות, דגימה וכדומה.
- את ההוראות הנוגעות לבדיקות אפשר לחלק לפי סדר זה:
 - א. עקרונות;
 - ב. מגיבים או חומרים;
 - ג. מכשור;
 - ד. הכנת המדגמים או דוגמות הבדיקה ושמירתם;
 - ה. תהליך הבדיקה;
 - ו. ביטוי התוצאות, לרבות שיטות חישוב, ודיוקה של שיטת הבדיקה;
 - ז. דוח בדיקה.
 - שיטות הבדיקה ייכתבו בצמוד לדרישה אם הן נכתבות בפרק "שיטות בדיקה ודרישותיהן", או שיבואו בפרק נפרד, "שיטות בדיקה", או בנספח (בדרך כלל שיטת בדיקה חלקוה ממסמך אחר), או באחד החלקים של סדרת תקנים או בתקן מיוחד.
 - שיטות בדיקה ייכתבו בתקן מיוחד אם הן משמשות מספר תקנים.
 - אם במקום שיטות בדיקה מפנים לבדיקתה של מעבדה מאושרת, יש לציין בְּחֶעֱרָה את הגדרתה של מעבדה מאושרת. נוסח החֶעֱרָה יהיה כלהלן:
מעבדה מאושרת
- מכון התקנים הישראלי או מי שאושר על ידי הממונה על התקינה, על פי סעיף 12(א) של חוק התקנים תשי"ג - 1953, לבדוק את התאמת . . . (המוצר) לתקן ולתת תעודת בדיקה על כך.

- ניסוח

תהליכי בדיקה והוראות פעולה ינוסחו בזמן הווה של הפועל.

דוגמות:

- נוטלים, מחממים, מודדים, בודקים.
- בתום הבדיקה רושמים את התוצאות.

2.3. דרישות

- רכיב הדרישות יכלול את:
- א. כל האופייניים הרלוונטיים למוצר(ים), לתהליך(ים) או לשירות(ים) שהתקן דן בהם במפורש או במשתמע.
 - ב. תחום הערכים הנדרשים לביטוי כמות.
- לא ייכללו דרישות חוזיות הנוגעות לתביעות, לכיסוי הוצאות וכדומה.

הדרישות בתקן מתחלקות לדרישות כלליות ולדרישות בדיקה. לכל דרישה תהיה שיטת בדיקה, אלא אם זו דרישה כללית או דרישה ששיטת הבדיקה שלה מקובלת או מובנת מאליה. דרישות הבדיקה יבואו בצמוד לשיטת הבדיקה. בדרישות בדיקה אפשר להפנות לשיטת בדיקה המפורטת בפרק אחר או במסמך אחר.

אם בתקן יש רשימת אופיינים שערכיהם אמורים להיקבע, וערכים אלה אינם מפורטים בתקן, יש לפרט בתקן איך יימדדו ערכים אלה ואיך ייקבעו.

- ניסוח

דרישות ינוסחו בזמן עתיד של הפועל.

דוגמות:

- השולחנות יעמדו בדרישה.
- לא יהיו במזון חרקים או חלקי חרקים.

- הצגה

אם הדרישה נכתבת בצמוד לתיאור שיטת הבדיקה, תודגש הדרישה בקו.

2.4. דגימה סטטיסטית (התאמה לתקן)

- רכיב זה מפרט תנאי דגימה ושיטות דגימה.
- סעיף זה יופיע כאשר הדבר דרוש כחלק בלתי נפרד מתהליך קביעת התאמת המוצר לתקן (לדוגמה: סוללות, פלדה לזיון בטון), או אם בתקן התוץ שהתקן מבוסס עליו קיים סעיף זה. נוסף על כך, כאשר הוועדה הטכנית סבורה שיש חשיבות להכללת סעיף כזה, הוא יופיע בנספח, כהמלצה.

רכיבים מוספים

1. נספחים

- נספחים יכולים להיות נספחים נורמטיביים או נספחי מידע.
- **נספחים נורמטיביים** נחשבים חלקים לא נפרדים מהתקן, ומטעמי נוחות הם ממוקמים לאחר כל שאר הרכיבים הנורמטיביים.
- **נספחי מידע** מביאים מידע נוסף או המלצות או הסברים או דוגמות, ותם אינם כוללים דרישות מחייבות כלשהן.
- לכל נספח תהיה הפניה ברורה בטקסט של התקן, שתבהיר את הקשר בין הנספח לבין ההוראות המופיעות בתקן. ההודעה שהנספח הוא נורמטיבי (חלק מהתקן) או שהוא למידע בלבד נכתבת בסוגריים מתחת לכותרת הנספח.
- הנספח ייקרא מוסף רק באחד משני מקרים אלה:
 1. התקן מתבסס על תקן חוץ, ובו מבחינים בין Appendix לבין Annex.
 2. הטקסט העברי הוא במעמד של נספח מתורגם לתקן חוץ מאומץ, ויש בתקן גם Appendices - ה- Appendices יכוננו "מוספים".

2. ביבליוגרפיה

- סעיף זה הוא רשות.
- רשימה ביבליוגרפית תיכתב אחרי הטקסט של התקן, לרבות אחרי הציורים, הטבלות והנספחים, ולפני רשימת המונחים, אם יש.
- ברשימה הביבליוגרפית מפורטת רשימת מסמכים שאוזכרו בחלקים לא נורמטיביים של התקן, וכן מסמכים ששימשו בסיס להכנת התקן או ללימוד עניינים שונים הנידונים בתקן ולא אוזכרו בו.

3. רשימת מונחים

- סעיף זה הוא רשות.
- רשימת המונחים תיכתב בסוף התקן, בסדר א"ב עברי.
- ברשימת המונחים יובאו רק מונחים שנזכרו בתקן, ולצידם המונח האנגלי השקיל. אפשר לציין בנוסף גם את המונח המקובל בלשון הציבור.
- ברשימה ייכללו רק מונחים לא מוכרים, או מונחים שיש ספק לגבי הבנת משמעותם.
- נושא שלם שכל המונחים בו טעונים קביעה יובא בתקן מיוחד להגדרות מונחים.
- המונחים המשמשים בתקנים הישראליים הם מונחים שנקבעו על ידי האקדמיה ללשון העברית. אם בפי אנשי המקצוע או בחוקים ובקובצי תקנות שגור מונח אחר, אפשר להביאו בהערת שוליים למונח המשמש בגוף התקן.
- ההערה תיפתח באחד הניסוחים האלה:
 - בפי אנשי המקצוע מקובל . . .
 - בלשון הדיבור מקובל . . .
 - בקובץ התקנות . . . מקובל המונח . . .
- אם המונח שקבעה האקדמיה ללשון העברית הוא מונח חדש ולא מוכר, אפשר להשתמש במונח השגור בפי אנשי המקצוע או בחוקים ובקובצי תקנות, ולהביא את מונח האקדמיה בהערת שוליים.

ההערה תיפתח בניסוח זה :

לפי החלטת האקדמיה ללשון העברית המונח הוא . . .

4. העמוד האחורי

- בעמוד האחורי ייכתבו לפי העניין ולפי סדר זה פרטים והודעות אלה :
- הודעה על היתר לסמן בתו תקן (בתקנים הדנים במוצרים);
 - הודעה על היתר לסמן בתו ירוק (בתקנים הדנים באיכות הסביבה);
 - הודעה על היתר לסמן בתו בטיחות (בתקנים הדנים בבטיחות) [בחכנה];
 - כתובתו של מכון התקנים הישראלי;
 - הסימן ©.

עריכה

1. חלוקה לפרקים ולסעיפים

1.1 כללי

תקן יכול להיכתב בשתי צורות: במבנה של פרקים (שיכונו "פרק א", "פרק ב" וכן הלאה) או במבנה של סעיפים רציפים (1, 2 וכן הלאה).

את הרכיבים הנורמטיביים בתקן ישראלי מקורי הדרו במוצר ממיינים לרוב ל-3 קבוצות עיקריות: עניינים כלליים, דרישות, שיטות בדיקה.

1.2 חלוקה לפרקים

בתקן המחולק לפרקים יסודרו הרכיבים הנורמטיביים בפרקים כלהלן:
פרק א - עניינים כלליים

בפרק זה נכללים: חלות התקן, אזכורים, הגדרות, סמלים, מיון וכינוי, סיווג.

הדרישות (לרבות דרישות הסימון) ושיטות הבדיקה נכללות בפרק ב או בפרקים ב ו-ג, באחד משני מבנים
אלה:

פרק ב - דרישות ובדיקות

או:

פרק ב - דרישות כלליות

פרק ג - שיטות בדיקה ודרישותיהן

1.3 חלוקה לסעיפים בסדר רציף

תקנים שאין בהם סעיפים רבים אפשר לכתוב ללא חלוקה לפרקים. במבנה כזה יובאו הרכיבים הנורמטיביים בסדר רציף, ללא מיון לפי נושאים.

2. סיעוף

2.1 סעיף

הסעיף הוא הרכיב הראשי בתת-החלוקה של טקסט התקן.

לכל סעיף תהיה כותרת, והיא תיכתב לצד המספר, בשורה נפרדת מהטקסט שבא אחריו.

2.2 סעיף משנה

סעיף יכול להתחלק לסעיפי משנה עד ל-3 דרגות בתקן שאינו מחולק לפרקים, ועד ל-2 דרגות בתקן המחולק לפרקים.

כשנדרשת חלוקה של יותר דרגות משתמשים בשיטות חלוקה חלופיות, כגון א"ב עברי או סימן מפריד (-).

- סעיף משנה ימוספר רק אם יש לפחות עוד סעיף משנה אחד באותה רמה.

לדוגמה: קטע טקסט בסעיף 3 לא יצוין כ-3.1 אם אין בקטע גם סעיף משנה 3.2.

- לכל סעיף משנה ראשוני רצוי שתהיה כותרת, שתכתב לצד המספר בשורה נפרדת מהטקסט הבא אחריה. השימוש בכותרות צריך שיהיה אחיד, כלומר לכל סעיפי המשנה שבסעיף אחד יהיו כותרות או לא יהיו כותרות.

3. מספור פרקים, סעיפים ונספחים

פרקים

הפרקים בתקן ימוספרו באותיות עבריות: פרק א, פרק ב וכן הלאה.

סעיפים

- הסעיפים בתקן ימוספרו בספרות רגילות.
- בתקן שאין בו חלוקה לפרקים ימוספרו הסעיפים בסדר רציף: 1, 2, 3 וכן הלאה.
- בתקן שיש בו חלוקה לפרקים יתחיל המספור של סעיפי פרק 1 במספר 1.1, המספור של סעיפי פרק 2 במספר 2.1 וכן הלאה.

נספחים

- הנספחים בתקן ימוספרו באותיות עבריות: נספח א, נספח ב וכן הלאה.
- נספח יחיד ימוספר: נספח א.
- מספור הסעיפים יתחיל מחדש בכל נספח. הסעיפים וסעיפי המשנה, הטבלות והציורים שבנספח ימוספרו באות העברית שהיא מספר הנספח, ולשמאלה, מחובר במקף, מספר הסעיף בספרות רגילות.

דוגמות:

- סעיף וסעיף משנה: א-2, ב-3.1
- טבלה א-3
- ציור ב-1

4. מספור עמודים

- העמודים בתקן ימוספרו ברציפות בספרות רגילות, לרבות עמודי הנספחים.
- העמוד הראשון בטקסט של תקן ישראלי ימוספר 1.
- מספור העמודים יהיה בספרות בלבד (בלי המילה "עמוד") ויבוא בתחתית העמוד, מספרים זוגיים מימין ומספרים אי-זוגיים משמאל.
- עמודי השער ועמוד תוכן העניינים לא ימוספרו. אם תוכן העניינים משתרע על פני עמודים אחדים, ימוספרו העמודים באותיות עבריות.

5. טבלות

שימוש

משתמשים בטבלות בכל מקום שבו רוצים להציג מידע רב באופן נוח לקליטה. לכל טבלה תהיה הפניה ברורה בטקסט, שתבהיר את הקשר בין הטבלה ובין ההוראות שבטקסט.

מספור

- הטבלות ימוספרו בספרות רגילות, החל בספרה 1 (מספור טבלה בנספח ראו סעיף 3 בעמוד זה).
- מספור הטבלות לא יהיה תלוי במספור הסעיפים או הציורים.
- טבלה יחידה בתקן תמוספר "טבלה 1".

תסדיר המספר והכותרת

- אם יש לטבלה כותרת, תבוא הכותרת ממורכזת מעל לטבלה.
- אם יחידת מידה אחת חוזרת ומשמשת בטבלה כולה, תיכתב יחידת המידה פעם אחת בלבד, ליד כותרת הטבלה, בסוגריים.

דוגמה:

טבלה 1 - תכונות מכניות (המידות במילימטרים)

--

- אם אין לטבלה כותרת, המילה "טבלה" ומספרה יהיו ממורכזים מעל לטבלה.

דוגמה:

טבלה 1

--

כותרות העמודות

- כותרת כל עמודה תהיה קצרה ובהירה.
- אם הערכים המצוינים בטבלה הם ערכים מינימליים או מקסימליים, מציינים זאת בקיצור בתחתית כותרות העמודות.
- היחידות המשמשות בעמודה יצוינו בתחתית כותרת העמודה בסוגריים.
- בתחתית כותרות העמודות יסומנו שני קווים דקים להפרדתן מגוף הטבלה.

דוגמה:

מין	מסה ליחידת אורך (ק"ג למ')	קוטר פנימי, מקס' (מ"מ)	קוטר חיצוני, מינ' (מ"מ)

המשך טבלה

- בטבלות שאינן מסתיימות בתחתית העמוד אלא נמשכות בעמוד הבא, תיסגר מסגרת הטבלה ומתחתיה ייכתבו בסוגריים תמילים: (המשך הטבלה בעמוד הבא).
- בעמודי ההמשך ייכתבו מעל לטבלה מספר הטבלה והכותרת שלה ולידם בסוגריים המילה: (המשך).

- כותרות העמודות שבטבלה ייכתבו בכל עמוד שבו נכתבת הטבלה.

דוגמה:

טבלה 1 - תכונות מכניות (המשך)

קוטר חיצוני, מינ' (מ"מ)	קוטר פנימי, מקס' (מ"מ)	מסה ליחידת אורך (ק"ג למ')	מין

6. ציורים

שימוש

ציורים יובאו כאשר הם יכולים להקל על ההבנה. הם יובאו בדרך כלל סמוך ככל האפשר להפניה אליהם בטקסט.

צורה

הציורים יהיו בצורת סרטוטים טכניים.

צילומים יובאו רק אם אי אפשר לתת להם צורה של סרטוטים טכניים.

מספור

- הציורים ימוספרו בספרות רגילות, החל בספרה 1 בסדר עולה (מספור ציורים בנספח ראו סעיף 3 עמ' 26).

- מספור הציורים לא יהיה תלוי במספור הסעיפים או הטבלות.

- ציור יחיד בתקן ימוספר "ציור 1".

תסדיר המספר והכותרת

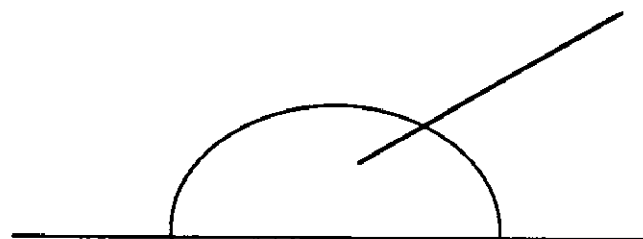
- אם לציור יש כותרת, תמרכזו הכותרת מתחת לציור.

- אם לציור אין כותרת, ימרכזו המילה "ציור" ומספר הציור מתחת לציור.

- אם בציור יש מידות, ואותה יחידת מידה משמשת בהן, תיכתב יחידת המידה ליד כותרת הציור בסוגריים.

- אם לציור יש מקרא, יובא המקרא מימין לציור מעל לכותרת הציור.

דוגמה:



מקרא לציור:

.....
.....

ציור 1 - פרטי המכשיר (חמידות במילימטרים)

7. הערות

7.1. הערות שוליים

- הערות שוליים מביאות מידע נוסף, שאין מקומו בטקסט.
- דוגמה להערת שוליים:**
- (1) ביום פרסום תקן זה נמצא התקן הישראלי ת"י 1900 בהכנה.
- אין להרבות בכתיבת הערות שוליים.
- הערות השוליים לא יכללו דרישות.
- מקומן של הערות השוליים יהיה בתחתית העמוד שבו הובא ציון ההערה, והן יופרדו מהטקסט באמצעות קו אופקי דק בימין העמוד.
- כל הערת שוליים תצוין בספרה רגילה נתונה בסוגריים, כך: (1), (2), (3) וכן הלאה.
- מספור ההערות יהיה רצוף לכל אורך התקן, לרבות נספחים, ביבליוגרפיה ורשימת מונחים, אם יש.
- החפנייה להערות שוליים מתוך הטקסט תהיה בהכנסת אותן ספרות בסוגריים כציון עילי לאחר המילה או המשפט הנידונים.
- לא רצוי להפנות מהערת שוליים אחת להערת שוליים אחרת.
- אם הערת השוליים חוזרת בהמשך הטקסט, אין צורך לכתוב אותה מחדש, אלא מביאים את ציון מספר ההערה בלבד.
- אין להעיר הערות שוליים לכותר התקן או לפרטי עמודי השער.

7.2. הערות כלולות בטקסט

- כותבים הערות בטקסט רק אם מביאים בהן מידע חיוני להבנת המסמך.
- ההערות לא יכללו דרישות.
- ההערות יבואו בדרך כלל בסוף הסעיף, סעיף המשנה או הפסקה שאליהם הן מתייחסות.
- הערות אלה ימוספרו בנפרד ממספור הערות השוליים.
- המילה "הערה" תיכתב לפני טקסט ההערה בשורה נפרדת.
- גוף ההערה והמילה "הערה" ייכתבו בגודל מוקטן.

7.3. הערות לטבלה

- הערות לטבלות ימוספרו בנפרד ממספור הערות השוליים וממספור ההערות הכלולות בטקסט. הן ימוקמו בתוך מסגרת הטבלה בסוף הטבלה. הערות אלה יכולות לכלול דרישות.
- מספור ההערות בטבלה יהיה באותיות עבריות, (א), (ב) וכן הלאה.
- בכל טבלה יתחיל מספור ההערות מחדש.
- ההערות ייכתבו בגודל מוקטן.

8. דוגמות

- מביאים דוגמות בטקסט אם הן רלוונטיות להבהרתו.
- המילה "דוגמה" תיכתב לפני טקסט הדוגמה בשורה נפרדת או בתחילת השורה הראשונה של טקסט הדוגמה.

9. רשימות פריטים

- לפני רשימת פריטים יבוא משפט מקדים ובסופו חסימן נקודתיים.

- לפני כל פריט ברשימה יבוא אחד מאלה: מספר סעיף משנה, מפריד, אות עברית (בסוגריים או עם נקודה) או ספרה רגילה (בסוגריים או עם נקודה).
- אחרי כל פריט ברשימה יבוא הסימן נקודה ופסיק. לאחר הפריט האחרון ברשימה תבוא נקודה. להלן דוגמות:

דוגמה א

- כל מכל יסומן בסימן ברור ובר קיימא, שיכלול פרטים אלה:
- שם היצרן או סימן המסחר הרשום שלו;
 - כתובת היצרן;
 - הקיבול השימושי (ליטרים);
 - חודש הייצור ושנת הייצור.

דוגמה ב

- ממיינים את הלוחות כמפורט להלן:
- 1.3.1 - לוחות לא מחופים;
 - 1.3.2 - לוחות מחופים בשכבות עץ;
 - 1.3.3 - לוחות מחופים בשכבות קישוט משרפים אמינופלסטיים;
 - 1.3.4 - לוחות מחופים דפופים תרמוסטיים לקישוט.

דוגמה ג

- (א)
- (ב)
- (1)
- (2)
- (ג)

דוגמה ד

- 1.
- 2.
- א.
- ב.
- 3.

10. ביטויים מתמטיים

- משוואות (נוסחות) יבוטאו בתבנית מתמטית נכונה.
- הערכים המוצגים במשוואה בסמלי אותיות יוסברו במקרא למשוואה, אם לא פורטו בסעיף סמלים וקיצורים (ראו סעיף 1.4 עמ' 19).

דוגמה:

$$Q = 100 \frac{m}{pL}$$

שבה:

Q = שטח החתך (מילימטרים רבועים)

m = המסה (גרמים)

p = המסה ליחידת נפח (גרמים לסנטימטר מעוקב)

L = אורך הצינורות (סנטימטרים)

- שמות היחידות (בדוגמה שלעיל: מילימטרים, גרמים, סנטימטרים) נכתבים במלואם (ולא בקיצורם) כשאינם באים לאחר ערך מספרי.
- אם בתקן יש צורך במספור המשוואות, כולן או מקצתן, כדי להפנות אליהן ממקומות שונים בטקסט, ממספרים אותן בספרות רגילות בתוך סוגריים.

דוגמה:

$$x^2 + y^2 = z^2 \quad (1)$$

- מספור המשוואות לא יהיה תלוי במספור הסעיפים, הטבלות והציורים.

11. הצגה של ערכים מספריים

11.1. נקודה משמשת לסימון השבר העשרוני.

11.2. אם ערך מספרי קטן מ-1 נכתב כשבר עשרוני, יבוא 0 לפני הסימן העשרוני.

דוגמה:

0.001

11.3. סימן הכפל (x במקום נקודה) ישמש לציון הכפל של ערכים מספריים.

דוגמה:

$$1.8 \times 10^{-3} \text{ (ולא } 1.8 \cdot 10^{-3} \text{ או } 1.8 \cdot 10^{-3})$$

11.4. כשמונים מספר פריטים וכשמציינים ערכים מספריים של כמויות ייכתבו המספרים והערכים בספרות.

דוגמה:

בודקים 5 צינורות, שאורך כל אחד מהם 5 מ'.

ערכים מספריים של גדלים פיזיקליים יצוינו בספרות רגילות ולצידן היחידות, כגון: 4 מ"ק, 100 קל',

300 מגח"ר, 1 וט (ראו סעיף 12 עמ' זה).

12. יחידות מידה

משתמשים לביטוי יחידות מידה בשיטת היחידות (SI) המפורטת בסדרות התקנים הישראליים ת"י 22

ות"י 1000 על חלקיהן, וכן בתקנים של הארגון הבין-לאומי לתקינה ISO 31 ו-ISO 1000 ובתקן של

הנציבות הבין-לאומית לאלקטרוטכניקה IEC 27.

יחידות וערכים מספריים יודפסו זקופים ולא באותיות מוטות (איטליקס).

13. ציון מידות, סטיות וסבולות

13.1. מידות, סטיות וסבולות יצוינו בדרך חד-משמעית.

דוגמה א: 80 מ"מ x 25 מ"מ x 50 מ"מ (ולא 80x25x50 מ"מ)

דוגמה ב: (80±2) מ"מ, (65±2)% (ולא: 65±2%)

דוגמה ג: 80⁺²/₀ (ולא: 80⁺²/₀)

דוגמה ד: 80⁺⁵⁰/₋₂₅

דוגמה ה: % 230⁺⁶/₋₁₀ וט

דוגמה ז': 20 ± 2 צ'

דוגמה ז': $15 \text{ מ"מ} \leq a \leq 3 \text{ מ"מ}$ (ולא: $3 \leq a \leq 15 \text{ מ"מ}$)

13.2. תחום ייכתב באופן ברור: 63% עד 67%

3 מ"מ - 10 מ"מ

12° צ' - 36° צ'

14. קיצורים וראשי תיבות

- קיצורים של יחידות מידה בתקנים ישראלים נכתבים לפי סדרת התקנים הישראלים ת"י 22.
- שמות היחידות נכתבים בקיצור כשהן באות לאחר ערך מספרי.
- הכתיב של שמות ארגונים וקיצוריהם יהיו כמקובל בכל ארגון.
- יש להשתמש בקיצורים בזהירות, ורק במקום שאינם גורמים לשום בלבול.
- לדוגמה: אין להשתמש בקיצור המוכר אב"ך (= אטומי, ביולוגי, כימי) כדי לקצר מילים אחרות, כגון: אבק וחומרים ביולוגיים וכימיים.
- גרש משמש לקיצור מילה אחת, ומקומו אחרי האות האחרונה הנכתבת של המילה המקוצרת.
דוגמות: מ' (=מטר), ג' (=גרם), מיני (=מינימום).
- גרשיים משמשים לסימון ראשי תיבות, והם באים לפני האות האחרונה של הקיצור.
דוגמות: סמ"ק (=סנטימטר קובי), מגה"ר (=מגאהרץ).
- אין לשים נקודה אחרי המילה המקוצרת, אלא גרש, או גרשיים בראשי תיבות.
דוגמות: מסי (=מספר; ולא: מס.), ת"ד (=תא דואר; ולא: ת.ד.).
- אותיות מנצפ"ך סופיות כותבים בסוף ראשי תיבות רק אם ראשי התיבות מבוטאים כמילה ממש.
דוגמות: אב"ך (=אטומי, ביולוגי, כימי), אק"ם (=אנטנת קליטה מרכזית).
- אבל אם המילים המקוצרות נקראות במלואן, או שקוראים את האותיות בשמן, כותבים מנצפ"ך לא סופיות.
דוגמות: אח"כ (=אחר כך), מו"מ (=משא ומתן).
- מומלץ להימנע מכתובה מקוצרת, שכן זו מקשה על שטף הקריאה.
- אין לקצר את המילה "מספר" במשפט כגון: מספר (ולא: מס') הבדיקות יהיה 5.
- באותיות המשמשות מספרים בציון פרקים, פסקות, עמודים, שורות וכדומה אין צורך לשים גרש או גרשיים, אבל שמים גרש או גרשיים בציון השנה העברית והיום בחודש.
דוגמות: פרק א, נספח ב, סעיף ג-1.1, עמוד ד.
אבל: א' בתשרי, י"ד בניסן, תשנ"ה.
- אם אין בתקן רשימת קיצורים, מביאים את הקיצור בפעם הראשונה שבה מוזכר המונח בתקן בדרך זו: המונח מובא במלואו והקיצור מובא לצידו בסוגריים. לאחר מכן ממשיכים להשתמש בקיצור בלבד.
דוגמה: גז פחמימני מעובה (להלן: גפ"מ).

15. מרכאות כפולות

מרכאות כפולות ייכתבו מעל לאותיות, לפני הקטע המצוטט ולאחריו, כלהלן: ".....".

16. סדר המילים במשפט

סדר המילים במשפט צריך שיבטא בדייקנות את המשמעות שהכותב מבקש לבטא.

אם אין כוונה להדגיש אחד מחלקי המשפט במיוחד, מתחילים את המשפט בנושא או בנושא :

דוגמות :

- האריזה לא תתפרק בנפילה מגובה 1.5 מ'.
- בודקים את המילוי רק לפי דרישה מיוחדת.

אם מבקשים להדגיש חלק כלשהו במשפט, כגון מושא או תיאור, מתחילים בו את המשפט ואתריו מביאים את הנשוא.

דוגמה :

באריזה כוללת ייארזו מעילים ממין אחד בלבד.

17. סוגריים

- סוגריים משמשים לציון תוספות מסבירות, שאינן שייכות לגוף המשפט, או לציון מראי מקום והפניות.
- אם בסוגריים נכתבת תוספת למשפט, כותבים נקודה לאחר הסוגריים ואין כותבים סימן פסיק לפניהם.
- אם בסוגריים נכתב משפט שלם העומד בפני עצמו, כותבים נקודה בסוף המשפט שלפני הסוגריים, וכן כותבים נקודה בסוף המשפט שבסוגריים.
- כשצריכים להקיף בסוגריים מילים בתוך רצף חנתון כולו בסוגריים, משתמשים בסוגריים חיצוניים עגולים ובסוגריים פנימיים מרובעים.
- סוגריים משמשים לציון מספרים או אותיות הבאים לשם מניין. לדוגמה :
(1) ; (2) ; (א) ; (ב) ;

18. מקף

- בדרך כלל אין מסמנים מקפים לחבר בין מילים.
- מסמנים מקף אחרי תחיליות ולפני סופיות, כגון : בין-לאומי, חד-ערכי, דו-ספרתי ; מוליכות-על.

19. כתיב

הכתיב במסמכי התקינה יהיה לפי כללי הכתיב חסר הניקוד שנקבעו על ידי האקדמיה ללשון העברית. בכל מקרה שיש חשש לדו-משמעות בקריאת המילה רצוי לנקדה ניקוד חלקי. לדוגמה : מנהל, אזור, מתקן, דסקה.

20. כתיבת מספרים בתוך טקסט עברי (לרבות בטבלה)

- ציון היחידות יהיה משמאל למספר, לדוגמה : 50 מ"מ, $(32 \pm 1)^\circ$ צ'.
- תחום מספרים ייכתב כמו טקסט עברי, מימין לשמאל.

דוגמות :

3 ס"מ - 10 ס"מ

12° צ' - 36° צ'

5% - 25%

- תחום מספרים שליליים ייכתב באותה דרך, כשכל ערך שלילי מובא בסוגריים.

דוגמה :

(-3) ס"מ - (-10) ס"מ.

מסמכי התקינה

1. תקן ישראלי חדש

תקן שמכינים אותו בפעם הראשונה. תקן חדש יכול להיות הן תקן ישראלי מקורי והן תקן ישראלי המתבסס במוצהר, באחת הדרכים המקובלות, על תקן חוץ.

2. רוויזיה

מהדורה חדשה של תקן.

2.1. רוויזיה "מלאה"

מהדורה חדשה, שבמהלך הכנתה בודקת ועדת התקינה את כל סעיפי התקן ומחליטה לשנותם, להוסיף עליהם, להשמיטם או להשאירם בלא שינוי.

2.2. רוויזיה "חלקית"

מהדורה חדשה, שבמהלך הכנתה בודקת ועדת התקינה רק חלק מסעיפי התקן ומחליטה לשנותם, להוסיף עליהם או להשמיטם. שאר הסעיפים לא נבדקים.

הערה:

הרוויזיה החלקית מתפרסמת ברשומות כגיליון תיקון.

2.3. "אושר מחדש"

כאשר התקן נבדק בוועדה טכנית או במשאל בכתב והוחלט לאשרו מחדש בלי כל שינוי, מתתימים אותו בתותמת **אושר מחדש** בציון השנה.

3. גיליון תיקון

מסמך תקינה המעדכן תקן ומביא שינויים, תוספות והשמטות רק בחלק מסעיפי התקן.

- מומלץ להימנע מפרסום גיליון תיקון ולהעדיף פרסום מהדורה חדשה של התקן, בין אם היא רוויזיה חלקית ובין אם היא רוויזיה מלאה.

- מפרסמים גיליון תיקון רק אם יש צורך דחוף בפרסום העדכון, וכאשר מעריכים שהכנת רוויזיה תגזול זמן רב.

- גיליון תיקון אחד מעדכן רק תקן אחד.

4. תיקון טעות

מסמך תקינה המביא רק תיקוני טעויות דפוס שנפלו במהלך ההוצאה לאור.

- לכל תקן ישראלי יהיה תיקון טעות אחד בלבד.

- כל פרסום חדש של תיקון טעות יכלול את תיקון הטעות הקודם ויבטל אותו.

- כל גיליון תיקון או מהדורה חדשה, שיפורסמו לאחר פרסום תיקון טעות לתקן, יכללו את תיקון הטעות ויבטלו אותו.

5. מהדורה משולבת

בתקנים הישראליים יש שני מינים של מהדורה משולבת:

5.1. מסמך המשלב את התקן עם גיליונות התיקון שלו;

5.2. מסמך המשלב גיליונות תיקון בלבד.

מהדורה משולבת אינה נחשבת מהדורה חדשה של התקן ואינה מקבלת תאריך חדש.

הערה:

למהדורה המשולבת אין תוקף משפטי, והודעה על הוצאתה לאור אינה מתפרסמת ברשומות.

6. סדרת תקנים

סדרה היא קבוצת תקנים הדנים בנושאים קרובים שיש קשר ביניהם או השייכים לנושא אחד. ריכוז הנושאים בסדרה מקל על המשתמשים ומסייע להם ביישום התקן. הפיצול לחלקים של סדרה מאפשר, לפי הצורך, להכין רויזיה רק לחלק אחד בסדרה, ובכך להימנע מפרסום גיליונות תיקון.

חלוקת הסדרה לחלקים

הסדרה מקבלת מספר של תקן ישראלי, וכל חלק בה כולל את המספר הזה ואת מספרו הסידורי בסדרה. חלק יכול להתפצל אף הוא לחלקי משנה, והייררכיה משנית זו מתבטאת בנקודה עשיריית בתוך המספר הסידורי.

דוגמה:

ת"י 1900 חלק 1

ת"י 1900 חלק 2.1

ת"י 1900 חלק 2.2

ת"י 1900 חלק 3

7. הצעת תקן

- הצעת תקן** - מסמך תקינה (המופץ לביקורת ציבורית) עד לאישורו על ידי מנהל המכון. לעומת: **תקן**, **גיליון תיקון**, **תיקון טעות** - מסמך תקינה לאחר אישורו על ידי מנהל המכון.
- כל הצעת תקן תיכתב לפי כל כללי הכתיבה החלים על מסמכי התקינה.
 - כל הצעת תקן של מסמך ממסמכי התקינה תודפס על נייר צהוב ועליה תיכתב הודעה זו: "מסמך זה הוא הצעה בלבד ואין להשתמש בו כבתקן ישראלי".

8. תרגום התקן

תרגום (ראו הגדרה 5.9 בעמ' 3) של תקן נעשה על ידי מי שבקי בשפת התרגום (שפת היעד) ברמה של שפת אם, שהוא בעל ידיעות טובות מאוד בשפת המקור, בנושא התקן ובמינוח המקצועי המקובל, ושהוא בעל מיומנות במלאכת התרגום.

8.1. תרגום תקן ישראלי לאנגלית

רק מכון התקנים הישראלי מפרסם תרגום לאנגלית של תקן ישראלי. רכוז התקינה שחכין את התקן בעברית בודק לפני הפרסום את התרגום לאנגלית בהשוואה למקור העברי ומאשר אותו. בהקדמה לתקן הישראלי המתורגם נכתבת הודעה על תרגומו.

8.2. תרגום תקן חוץ לעברית

פרסומו של התרגום יכול להיעשות בשני אופנים:

א. תרגום שנבדק על ידי ועדת תקינה מתפרסם כתקן ישראלי.

בהקדמה לתקן נכתבת הודעה על "תרגומו" (ראו דוגמה 3 בדוגמות המתכונות).

ב. תרגום שנבדק על ידי רכז התקינה בלבד מתפרסם כנספח לתקן הישראלי שהביא את המקור כלשונו. בראש הנספח נכתבת הודעה על "תרגומו" (ראו דוגמה 2 בדוגמות המתכונות).

9. הקשר בין תקן ישראלי לבין תקן חוץ

תקן חוץ - ראו הגדרה 5.2.

תקן חוץ כלשונו - תקן חוץ בשפה האנגלית.

9.1 תקן ישראלי זהה לתקן חוץ

תקן ישראלי המביא את הטקסט של תקן חוץ במלואו בלי שינויים ותוספות. התקן הישראלי מביא את המקור האנגלי כלשונו או בתרגומו לעברית.

הערה:

תהליך אישורו של תקן חוץ כתקן ישראלי נעשה בדרך של אימוץ לפי סעיף 33 של כללי התקנים או על ידי אישור בוועדה טכנית.

9.1.1 תקן ישראלי זהה לתקן חוץ כלשונו

תקן ישראלי המביא את המקור האנגלי כלשונו, בתוספת עמודי שער ועמוד מקדים הכתובים עברית (ראו דוגמה 1 בדוגמות המתכונות).

כותרת התקן שבעמוד השער יהיה תרגום הכותרת שבמקור.

הערה:

בתקנים שאינם תקני ISO או IEC אפשר במקרים חריגים בלבד כגון לצורכי הבהרת נושא התקן, לתרגם את כותרת התקן תרגום שאינו "נאמן", ולהודיע על כך בהקדמה לתקן הישראלי.

העמוד המקדים כולל: הקדמה לתקן הישראלי, תרגום חלות התקן (או תקציר חלות התקן), אזכורים (אם יש תקנים ישראליים זהים הבאים במקום התקנים המאוזכרים). לעיתים מובא בסוף התקן, לנוחות הקורא, נספח, שהוא תרגום של התקן הבין-לאומי לעברית (ראו דוגמה 2 בדוגמות המתכונות).

9.1.2 תקן ישראלי מתורגם זהה לתקן חוץ

תקן ישראלי המביא את תוכן תקן החוץ בתרגומו לעברית (ראו הגדרה 5.9 בעמ' 3). בראש התקן מובאת הקדמה לתקן הישראלי (ראו דוגמה 3 בדוגמות מתכונות). במתכונת זו נשמר מבנהו של תקן החוץ. (ראו גם הערה בסעיף 9.1.1).

9.1.3 תקן ישראלי שהוא מהדורה מתורגמת של תקן ישראלי זהה לתקן חוץ כלשונו

לפעמים מתקבלת החלטת תרגום לעברית תקן שכבר אומץ בעבר כלשונו. תקן כזה יקבל את מספר התקן הזהה כלשונו, בתוספת המילים: (מהדורה מתורגמת), בסוגריים.

9.2 תקן ישראלי זהה לתקן חוץ, למעט שינויים ותוספות

תקן ישראלי המביא את הטקסט של תקן החוץ בשינויים ובתוספות. התקן הישראלי מביא את המקור האנגלי כלשונו או בתרגומו לעברית.

9.2.1 תקן ישראלי זהה לתקן חוץ כלשונו, למעט שינויים ותוספות

תקן ישראלי המביא את המקור האנגלי כלשונו, בתוספת עמודי שער, עמוד מקדים ועמודים הכוללים שינויים ותוספות, הכתובים עברית (ראו דוגמות 4, 5 בדוגמות המתכונות).

העמוד המקדים כולל: הקדמה לתקן הישראלי, חלות התקן, אזכורים (של תקנים ישראליים הבאים במקום התקנים המאוזכרים או הנוספים עליהם).

בעמודים המפרטים את השינויים והתוספות:

- מביאים רק סעיפים שהוכנסו בהם שינויים או תוספות.
- מספרי הסעיפים יהיו המספרים של תקן החוץ.
- כותרי הסעיפים יובאו באנגלית.
- השינויים והתוספות ייכתבו בעברית, בנוסח פתיחה אחיד, כלהלן:
הכתוב בסעיף אינו חל, ובמקומו יחול: . . .
או (אם יש שינוי גם בכותרת):
הסעיף אינו חל, ובמקומו יחול: . . . (עם כותרת, שתיכתב עברית).

9.2.2. תקן ישראלי מתורגם זהה לתקן חוץ, למעט שינויים ותוספות

תקן ישראלי המביא את תוכן תקן החוץ בתרגומו לעברית. התרגום נאמן למקור האנגלי, והשינויים והתוספות מצוינים בו בגופן שונה. בראש התקן מובאת הקדמה לתקן הישראלי (ראו דוגמה 6 בדוגמות המתכונות).

9.3. תקן ישראלי מבוסס על תקן חוץ

תקן ישראלי הקשור בקשר כלשהו לתקן חוץ, והם דומים בהיבט אחד או בהיבטים אחדים, כגון: התוכן, המתכונת, שיטת העבודה. בתקן הישראלי אין ציון של הפרטים הדומים או השונים בשני התקנים. אפשר לציין בהקדמה לתקן את הקשר שלו לתקן החוץ. אין הודעה בעמוד השער על קשר כזה לתקן חוץ.

10. תקן להגדרות מונחים

- מומלץ שלכל נושא הנידון בתקינה יהיה תקן להגדרות מונחים, כגון: מונחי טקסטיל, מונחי שסתומים, מונחי בדיקות לא הרסניות, מונחי עיבוד נתונים.
- מומלץ שמצע המונחים והגדרותיהם יתבסס על תקן בין-לאומי להגדרות מונחים. הודעה על התבססות זו תיכתב בעמוד השער הפנימי.
- המונחים בתקן להגדרות מונחים ימוינו לפי נושאים ולפי ההיררכיה הפנימית של כל נושא.
- המונחים וההגדרות הכלליים יקדמו למונחים ולהגדרות שהם כלליים פחות.
- המונחים יהיו ממוספרים. בכל נושא או פרק בתקן יתחיל מספור חדש.
- בסוף התקן ייכתבו שני מפתחות: מפתח עברי שבו יובאו המונחים לפי הא"ב העברי ומפתח לועזי שבו יובאו המונחים לפי ה-ABC האנגלי. המפתח יפנה למספר המונח בתקן.

דוגמות למתכונות שונות

להלן דוגמות למתכונות המשמשות בתקנים ישראליים.

המתכונות המובאות בחלק זה הן נוסחים לעמודים ראשונים כתובים עברית בתקנים "מאומצים"

לטיפוסייהם השונים, ונוסחים של רשימות המשתתפים בהכנת תקנים.

בין קווים נטויים נכתבו אפשרויות חלופיות (תקני IEC במקום תקני ISO, למשל) או אפשרויות נוספות.

הערות מסבירות נכתבו בסוגריים מרובעים.

הכתוב בסוגריים עגולים הוא חלק מהטקסט הנדרש במתכונת.

על סדר המתכונות המובאות להלן - ראו בתוכן העניינים של תקן זה.

1. תקן ישראלי זהה לתקן חוץ כלשונו

הקדמה לתקן הישראלי

תקן זה הוא התקן של הארגון הבין-לאומי לתקינה ISO xxx משנת yyy, לרבות Amendment 1 שלו מדצמבר zzz, שאושר כלשונו כתקן ישראלי.
/תקן זה הוא התקן של הנציבות הבין-לאומית לאלקטרוטכניקה IEC xxx משנת yyy, לרבות Amendment 1 שלו מדצמבר zzz, שאושר כלשונו בשפה האנגלית כתקן ישראלי./

- בשפה העברית מובא תרגום חלות התקן.
- /בשפה העברית מובא תקציר חלות התקן./
- /בשפה העברית מובאים :
- תרגום ההקדמה של התקן הבין-לאומי
- תרגום חלות התקן /תקציר חלות התקן/תחום התקן
- אזכורים [סעיף זה יבוא רק אם במקום התקנים הבין-לאומיים המוזכרים בתקן הבין-לאומי באים תקנים ישראליים זהים להם]
- רשימת מונחים [אם יש]/

התקן הבין-לאומי מובא כלשונו בשפה האנגלית.
/התקן הבין-לאומי מובא כלשונו בשפה האנגלית בלבד. [בתקני IEC] /

ההקדמה של התקן הבין-לאומי (תרגום)

חלות התקן (תרגום סעיף 1 של התקן הבין-לאומי)

אזכורים

- ראו סעיף Normative references/ References /בתקן הבין-לאומי.
- במקום /חלק מן/ התקנים הבין-לאומיים המפורטים בסעיף References באים תקנים ישראליים, כלהלן :

התקן הישראלי שבא במקומו	התקן הבין-לאומי המוזכר
ת"י ISO 9001 - מערכות איכות : מודל הבטחת איכות	ISO 9001-1992

2. תקן ישראלי זהה לתקן חוץ כלשונו הכולל נספח א - תרגום החקן לעברית

הקדמה לתקן הישראלי

תקן זה הוא התקן של הארגון הבין-לאומי לתקינה ISO xxx משנת yyy, לרבות Amendment 1 שלו מדצמבר zzz, שאושר כלשונו כתקן ישראלי.

/תקן זה הוא התקן של הנציבות הבין-לאומית לאלקטרוטכניקה IEC xxx משנת yyy, לרבות Amendment 1 שלו מדצמבר zzz, שאושר כלשונו בשפה האנגלית כתקן ישראלי./

בשפה העברית מובא תרגום חלות התקן.

/בשפה העברית מובא תקציר חלות התקן./

/בשפה העברית מובאים :

- תרגום ההקדמה של התקן הבין-לאומי
- תרגום חלות התקן /תקציר חלות התקן/תחום התקן
- אזכורים [סעיף זה יבוא רק אם במקום התקנים הבין-לאומיים המוזכרים בתקן הבין-לאומי באים תקנים ישראליים זהים להם]
- רשימת מונחים [אם יש]/

התקן הבין-לאומי מובא כלשונו בשפה האנגלית.

/התקן הבין-לאומי מובא כלשונו בשפה האנגלית בלבד. [בתקני IEC] /

לנוחות הקורא מובא בשפה העברית נספח א - תרגום התקן לעברית.

[לאחר הטקסט האנגלי יובא הנספח העברי, ובראשו הכותרת וההודעה האלה:]

נספח א - תרגום התקן לעברית

נספח זה הוא תרגום לנוסח האנגלי של התקן הבין-לאומי. במקום שיש אי-התאמה בין המקור לבין התרגום קובע המקור באנגלית.

3. תקן ישראלי מתורגם זהה לתקן חוץ

הקדמה לתקן הישראלי

תקן זה הוא התקן של הארגון הבין-לאומי לתקינה ISO xxx משנת yyy, לרבות Amendment 1 שלו מדצמבר zzz, שאושר בתרגומו לעברית כתקן ישראלי. במקום שיש אי-התאמה בין המקור לבין התרגום קובע המקור באנגלית.

תקן זה הוא התקן של הנציבות הבין-לאומית לאלקטרוטכניקה IEC xxx משנת yyy, לרבות Amendment 1 שלו מדצמבר zzz, שאושר בתרגומו לעברית כתקן ישראלי.

1. חלות התקן

2. אזכורים

- [הכתוב בסעיף האזכורים בתקן הבין-לאומי יובא כלשונו]
- במקום /חלק מן/ התקנים הבין-לאומיים המפורטים בסעיף References באים תקנים ישראליים, כלהלן:

התקן הישראלי שבא במקומו	התקן הבין-לאומי המוזכר
ת"י ISO 9001 - מערכות איכות: מודל הבטחת איכות	ISO 9001-1992

4. תקן ישראלי זהה לתקן חוץ כלשונו, למעט שינויים ותוספות

(כולל שינויים בחלות התקן או באזכורים)

הקדמה לתקן הישראלי

תקן זה הוא התקן של הארגון הבין-לאומי לתקינה ISO xxx משנת yy, לרבות Amendment 1 שלו מדצמבר zzz, שאושר בשפתו האנגלית כתקן ישראלי בשינויים ובתוספות. /תקן זה הוא התקן של הנציבות הבין-לאומית לאלקטרוטכניקה IEC xxx משנת yy, לרבות Amendment 1 שלו מדצמבר zzz, שאושר בשפתו האנגלית בלבד כתקן ישראלי בשינויים ובתוספות. /

בשפה העברית מובאים :

- תרגום חלות התקן
- /תקציר חלות התקן/
- /חלות התקן בשינויים ובתוספות/
- פירוט השינויים והתוספות בסעיפי התקן הבין-לאומי

התקן הבין-לאומי מובא כלשונו בשפה האנגלית.

/התקן הבין-לאומי מובא כלשונו בשפה האנגלית בלבד. [בתקני IEC] /

1. חלות התקן (תרגום סעיף 1 של התקן הבין-לאומי)

/תקציר סעיף 1 של התקן הבין-לאומי/

/סעיף 1 של התקן הבין-לאומי בשינויים ובתוספות/

2. References

- ראו סעיף References/ Normative references/ בתקן הבין-לאומי.
- במקום /חלק מ/ התקנים הבין-לאומיים המפורטים בסעיף References באים תקנים ישראליים, כלהלן :

התקן הישראלי שבא במקומו	התקן הבין-לאומי המוזכר
ת"י ISO 9001 9001 - מערכות איכות : מודל הבטחת איכות	ISO 9001-1992
ת"י 1128 - חוטים וסלילים	ISO 4321-1993

- תקנים ישראליים

.....
.....

[הערה:]

בטבלה יובאו במקום התקנים הבין-לאומיים המוזכרים גם תקנים ישראליים מקבילים שאינם זהים להם או תקנים ישראליים זהים לתקנים הבין-לאומיים במהדורה שונה שלהם. במקרה של מהדורה שונה, תובא הערה לטבלה בנוסח זה: "התקן הישראלי זהה למהדורה משנת xxx של התקן הבין-לאומי".

3. Definitions

הסעיף חל בתוספת הגדרות אלה:

3.5 - מנה

כמות מוצרים שצורתם אחת, שקוטרם הנומינלי אחד, שהם מיציקה אחת ושיוצרו בסדרת ייצור אחת.

3.6 - משלוח

מנה או חלק ממנה או מספר מנות או מספר חלקי מנות שיוצרו על ידי יצרן אחד במפעל אחד.

6. Technical requirements

הסעיף חל בשינוי זה:

6.3 weight

- הערך 5g אינו חל, ובמקומו יחול:
8g

8. Types of prestressing steel

8.2 Tempered wire

- הסעיף חל בתוספת זו:

לאחר המילים "... " יוסף: ...

לאחר סעיף 9 יוסף:

10. משלוחים של פלדה לדריכת בטון

.....
.....

5. תקן ישראלי זהה לתקן חוץ כלשונו, למעם שינויים ותוספות

(בלי שינויים בחלות התקן או באזכורים)

הקדמה לתקן הישראלי

תקן זה הוא התקן של הארגון הבין-לאומי לתקינה ISO xxx משנת yyy, לרבות Amendment I שלו מדצמבר zzz, שאושר בשפתו האנגלית כתקן ישראלי בשינויים ובתוספות.
/תקן זה הוא התקן של הנציבות הבין-לאומית לאלקטרוטכניקה IEC xxx משנת yyy, לרבות Amendment 1 שלו מדצמבר zzz, שאושר בשפתו האנגלית בלבד כתקן ישראלי בשינויים ובתוספות./

בשפה העברית מובאים :

- תרגום ההקדמה של התקן הבין-לאומי
- תרגום חלות התקן
- /תקציר חלות התקן/
- אזכורים [סעיף זה יבוא רק אם במקום התקנים הבין-לאומיים המוזכרים בתקן הבין-לאומי באים תקנים ישראליים זהים להם]
- פירוט השינויים והתוספות בסעיפי התקן הבין-לאומי
- רשימת מונחים [אם יש]

התקן הבין-לאומי מובא כלשונו בשפה האנגלית.

/התקן הבין-לאומי מובא כלשונו בשפה האנגלית בלבד. [בתקני IEC] /

ההקדמה של התקן הבין-לאומי (תרגום)

חלות התקן (תרגום סעיף 1 של התקן הבין-לאומי)

(תקציר סעיף 1 של התקן הבין-לאומי)

אזכורים

- ראו סעיף Normative references/ References בתקן הבין-לאומי.
- במקום /חלק מן/ התקנים הבין-לאומיים המפורטים בסעיף References באים תקנים ישראליים, כלהלן :

התקן הישראלי שבא במקומו	התקן הבין-לאומי המוזכר
ת"י ISO 9001 9001 - מערכות איכות: מודל הבטחת איכות	ISO 9001-1992

6. Technical Requirements

הסעיף חל בשינוי זה:

6.3 weight

- הערך 5g אינו חל, ובמקומו יחול:

8g

8. Types of prestressing

8.2 Tempered wire

- הסעיף חל בתוספת זו:

לאחר המילים "... יוסף:

...

6. תקן ישראלי מתורגם זהה לתקן חוץ, למעט שינויים ותוספות

הקדמה לתקן הישראלי

תקן זה הוא התקן של הארגון הבין-לאומי לתקינה ISO xxx משנת yyy, לרבות Amendment 1 שלו מדצמבר zzz, שאושר בתרגומו לעברית כתקן ישראלי בשינויים ובתוספות.

/תקן זה הוא התקן של הנציבות הבין-לאומית לאלקטרוטכניקה IEC xxx משנת yyy, לרבות Amendment 1 שלו מדצמבר zzz, שאושר בתרגומו לעברית כתקן ישראלי בשינויים ובתוספות. /

השינויים והתוספות מובאים בתקן בגופן שונה.

7. דוגמות לנוסחים של רשימת המשתתפים בהכנת התקן

1. תקן שהוכן על ידי ועדת מומחים ואושר על ידי ועדה טכנית:

תקן זה הוכן על ידי ועדת מומחים בהרכב זה:
ד' אילן, ר' ברנע, ח' גולן (יו"ר), ט' שמיר
רכז הוועדה - ש' גילת
(שמות חברי הוועדה לפי סדר א"ב של שמות המשפחה, בלי שמות המוסדות)

תקן זה אושר על ידי הוועדה הטכנית 809 - בטיחות בשימוש בדלקים, בהרכב זה:
החברה הלאומית לאספקת פחם - י' שחורי
המכון למחקרי נפט - ש' חוקר (יו"ר)
משרד הבריאות - ג' בודק
כמו כן תרם להכנת התקן ש' ישע

רכז הוועדה - א' לבני

אנ:

רכז הוועדות - ש' גילת

2. תקן שהוכן ואושר על ידי ועדה טכנית:

תקן זה הוכן ואושר על ידי הוועדה הטכנית 809 - בטיחות בשימוש בדלקים, בהרכב זה:
החברה הלאומית לאספקת פחם - י' שחורי (יו"ר)
המכון למחקרי נפט - ש' חוקר
משרד הבריאות - ג' בודק
כמו כן תרם להכנת התקן ש' ישע

רכז הוועדה - א' לבני

3. תקן "מאומץ":

תקן זה אושר לפי סעיף 33 של כללי התקנים (עיבוד תקנים ישראליים) התשנ"א - 1991

אן:

תקן בין-לאומי זה אושר כתקן ישראלי על ידי הוועדה הטכנית 809 - בטיחות בשימוש בדלקים, בהרכב זה:

תקן זה אושר על ידי הוועדה הטכנית 809 - בטיחות בשימוש בדלקים, בהרכב זה:

התברה חלואמית לאספקת פחם - י' שחורי (יו"ר)

המכון למחקרי נפט - ש' חוקר

משרד הבריאות - ג' בודק

רכז הוועדה - א' לבני

4. טיוטת תקן שהכינה ועדת מומחים:

תקן זה הוכן על ידי ועדת מומחים בהרכב זה:

5. רוויזיה "חלקית":

התיקון במהדורה זו הוכן על ידי ועדת מומחים בהרכב זה:

(כנ"ל בסעיף 1)

התיקון במהדורה זו אושר על ידי הוועדה הטכנית 809 - בטיחות בשימוש בדלקים, בהרכב זה:

(כנ"ל בסעיף 1)

מביאים את הרשימות הנזכרות לעיל במקום הרשימות המקוריות בתקן שתוקן, או נוסף עליהן.

רשימת מונחים

characteristic	-	אופיין
statement	-	אמירה
limits	-	גבולים
font	-	גופן
sampling	-	דגימה
requirement	-	דרישה
reproducibility	-	הדירות
instruction	-	הוראה
aspect	-	היבט
recommendation	-	המלצה
provision	-	הנחיה
presentation	-	הצגה
unit	-	יחידה
title	-	כותר
heading	-	כותרת
quantity	-	כמות
dimension	-	מידה
format	-	מתכונת
value	-	ערך
layout	-	תסדיר

© כל הזכויות שמורות למכון התקנים הישראלי.

אין לצלם, להעתיק או לפרסם, בכל אמצעי שהוא, תקן זה או קטעים ממנו, ללא רשות מראש ובכתב ממכון התקנים הישראלי.

התקנים הישראליים עומדים לבדיקה מזמן לזמן, ולפחות אחת לחמש שנים, כדי להתאימם להתפתחות המדע, הטכניקה והתעשייה. המשתמשים בתקנים יודאו, שבידיהם המהדורה המעודכנת של התקן על גיליונות התיקון שלו.

הצעות לשינויים יש לשלוח לפי כתובת מכון התקנים הישראלי:

מכון התקנים הישראלי

רח' חיים לבנון 42, תל-אביב 69977, טל' 03-6465154, פקס' 03-6412762

להזמנת תקנים: טל' 03-6465191/2 פקס' 03-6426762 library@sii.org.il

ובאתר מכון התקנים הישראלי:

WWW.SII.ORG.IL